

Животозастрахователен институт АД

КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината към 31.12.2024 г.

С НЕЗАВИСИМ ОДИТОРСКИ ДОКЛАД

Представяващи:

Владислав Милев
Валентин Илиев

Съставител:

Вяра Христова

Одиторски дружества:

"Ековис Одит България" ООД
"Одит-Корект" ООД

**КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО
СЪСТОЯНИЕ към 31.12.2024 г.**

	Бел.	31.12.2024 г. BGN'000	31.12.2023 г. BGN'000
АКТИВ			
Дълготрайни			
Нематериални активи	1	45	72
Инвестиции в дъщерни,асоциирани предприятия	2	593	593
Финансови активи	3	4 610	4 689
Активи по застрахователни договори	11,12	121	650
Дългосрочни инвестиции	4	6 832	6 832
ДМА	5	2 475	2 573
Отсрочени данъци		13	13
Краткотрайни			
Текущи финансови активи	6	2 966	2 537
Материални запаси	7	513	551
Вземания и други активи	8	2 106	916
Пари и парични еквиваленти	9	1 195	2 720
СУМА НА АКТИВА		21 469	22 146
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВ			
Акционерен капитал	13	13 769	13 769
Резерв		106	106
Преоценъчен резерв		1 505	1 505
Застрахователен финансов резерв		-198	-187
Неразпределна печалба		-1 622	-1 774
Непокрита загуба		524	838
Печалба за финансовата година		-1 421	-169
		12 663	14 088
Неконтролиращо участие		975	970
Нетекущи пасиви			
Подчинен дълг	10	1 550	300
Нетекущи финансови пасиви	13	2 364	1 973
Отсрочени данъчни пасиви	14	152	158
		4 066	2 431
Текущи пасиви			
Пасиви по застрахователни договори	11	2 964	3 552
Пасиви по държани презастрахователни договори	11	58	247
Задължения и други пасиви		743	858
СУМА НА ПАСИВИТЕ		3 765	4 657
СУМА НА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ И ПАСИВИТЕ		21 469	22 146

Пояснителните сведения от стр. 6 до стр. 54 са неразделна част от финансовия отчет

Представяващи:
Владислав Милев

Съставител:
Вяра Христова

Одиторски дружества:
"Ековис Одит България" ООД, рег. № 114

"Одит-Корект" ООД, рег № 064

Георги Тренчев - управител

Росица Тричкова -
управител,
регистриран
одитор, отговорен

Мария Манолова,
регистриран одитор, отговорен за
одита

Дата на съставяне: 08.07.2025

Дата на заверка: 08.07.2025

**КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА И ЗАГУБАТА
И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД**
за 2024 година

	Бел.	2024 г. BGN'000	2023 г. BGN'000
Приходи от застрахователни договори		3 269	6 096
Разходи по застрахователни услуги	17	(4 845)	(6 793)
Нетни приходи по държани презастрахователни договори		148	473
Резултат от застрахователни услуги		(1 428)	(224)
Финансови приходи	19	569	505
Приходи от продажби	18	3 298	3 541
Други приходи		16	31
Приходи от продажба на лизингови активи		2 228	2 139
Приходи от незастрахователни дейности		6 111	6 216
Административни разходи		(1 729)	(1 730)
Разходи за суровини, материали и външни услуги		(1 610)	(1 696)
Разходи за амортизации и обезценки		(120)	(136)
Други разходи		-	-
Себестойност на продадените лизингови активи		(2 261)	(2 183)
Резултат от незастрахователни дейности		(5 720)	(5 745)
Нетна доходност от инвестиции	19	157	84
Финансови разходи	19	(212)	(204)
Други оперативни приходи и разходи - нето		(268)	(222)
Печалба преди данъчно облагане		(1 360)	(95)
		-	-
(Разходи)/приходи за данъци		(24)	(33)
Нетна печалба/загуба за годината		(1 384)	(128)

На групата

На неконтролиращото участие

Друг всеобхватен доход

Признати финансови приходи/разходи по застрахователни
договори през ОВД

	(11)	(2)
Общо всеобхватен доход	(1 395)	(130)

Пояснителните сведения от стр. 6 до стр. 54 са неразделна част от финансовия отчет

Представяващи:

Владислав Милев

Съставител:

Вяра Христова

Одиторски дружества:

"Ековис Одит България" ООД, рег. № 114

"Одит-Корект" ООД, рег. № 064

Георги Тренчев - управител

Мария Манолова, регистриран одитор,
отговорен за одита

Росица Тричкова -
управител,
регистриран одитор,
отговорен за
одита

Дата на съставяне: 08.07.2025

Дата на заверка: 08.07.2025

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ за 2024 година

	2024 г. BGN'000	2023 г. BGN'000
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ		
Получени премии по застрахователни договори	3 537	6 213
Получени премии по презастрахователни договори	-	420
Платени премии за държани презастрахователни договори	(63)	(63)
Парични потоци за придобиване на застрахователни договори (аквизиционни парични потоци)	(3 341)	(4 280)
Платени претенции по застрахователни договори	(813)	(659)
Други платени разходи по застрахователни услуги във връзка с издадени полици	(256)	(1 277)
Постъпления от финансов лизинг и кредити	2 680	2 416
Плащания по финансов лизинг и кредити	(2 004)	(2 004)
Постъпления свързани с търговски контрагенти	3 245	3 413
Плащания на доставчици и персонала	(4 208)	(4 029)
Предоставени кредити	(219)	(231)
Платени дивиденди	(219)	(213)
Платени данъци	(23)	(25)
Други парични потоци от оперативна дейност	(753)	(90)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(2 437)	(409)

ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ		
Продажба на възлготрайни активи	-	-
Покупка на дълготрайни активи	(690)	(24)
Други парични потоци от инвестиционна дейност, включително лихви по депозити	120	263
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(570)	239

ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ		
Постъпления от емитирани ценни книжа	-	-
Получени кредити	427	398
Платени лихви	(174)	(194)
Плащания по получени заеми	(21)	(80)
Други парични потоци от финансова дейност	1 250	
Нетни парични потоци от финансова дейност	1 482	124
(Намаление)/увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти	(1 525)	(46)
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината	2 720	2 766
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	1 195	2 720

Пояснителните сведения от стр. 6 до стр. 54 са неразделна част от финансовия отчет

Представяващи:
Владислав Милев

Съставител:
Вяра Христова

Одиторски дружества:
"Ековис Одит България" ООД, рег. № 114

"Одит-Корект" ООД, рег. № 064

Георги Тренчев - управител,

Госица Гричкова -
управител,
регистриран одитор,
отговорен за

Мария Манолова,
регистриран одитор, отговорен за
одита

Дата на съставяне: 08.07.2025

Дата на заверка: 08.07.2025

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 към 31.12.2024 г.

	Акционен капитал	Резерви	Преоценъчен резерв	Застрахователен финансов резерв	Неразпределена печалба	Неконтролируемо участие	Общ собствен капитал
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Преизчислен към 31 декември 2022	13 769	106	1 504	(185)	(998)	1 007	15 203
Преизчислен баланс към 1 януари 2023	13 769	106	1 504	(185)	(998)	1 007	15 203
Печалба за годината					(169)		(169)
Разпределение на печалба						(22)	(22)
Други промени					63	(56)	7
Друг всеобхватен доход за годината				(2)		41	39
Баланс към 31 декември 2023	13 769	106	1 504	(187)	(1 104)	970	15 058
Печалба за годината					(1 421)		(1 421)
Разпределение на печалба						(27)	(27)
Други промени					6	(5)	1
Друг всеобхватен доход за годината				(11)		37	26
Баланс към 31 декември 2024	13 769	106	1 504	(198)	(2 519)	975	13 637

Пояснителните сведения от стр. 6 до стр. 54 са неразделна част от финансовия отчет

Представяващи:

Владислав Милев

Съставител:

Вяра Христова

Одиторски дружества:

"Ековис Одит България" ООД, рег. № 114

"Одит-Корект" ООД, рег. № 064

Георги Тренчев - управител,

Росица Тричкова - управител,
 регистриран одитор, отговорен за одита

Мария Манолова, регистриран одитор, отговорен за одита

Дата на съставяне: 08.07.2025

Дата на заверка: 08.07.2025

Съдържание

I. Учредяване и регистрация	6
III. Значими счетоводни политики	7
3.1. Обхват на консолидацията, консолидационни процедури и база за изготвяне на годишния консолидиран финансов отчет	7
Признаване и оценка на групите застрахователни договори	13
<i>Основни принципи на признаване на група застрахователни договори</i>	13
<i>Признаване на приход по група застрахователни договори</i>	14
<i>Общ преглед на избора на модел на оценка</i>	14
<i>Тест за обременителни договори при последващо оценяване, за бизнес, оценяван по Подхода на разпределение на премиите</i>	14
Презастрахователни договори	14
<i>Първоначална класификация и ниво на агрегиране</i>	14
<i>Признаване и оценка на групите презастрахователни договори</i>	15
3.2. Приложима мерна база	22
3.3. Сравнителни данни	22
3.4. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки	22
3.5. Функционална валута и валута на представяне	23
3.6. Управление на финансовите рискове	23
3.7. Значими счетоводни политики	24
3.9. Провизии, условни пасиви и условни активи	33
3.10. Лизинг	33
3.12. Данъчно облагане	35
3.13. Дивиденди	35
3.14. Свързани лица	36
3.15. Преустановени дейности	36
3.16. Обезценка	36
3.17. Застрахователни приходи	37
3.18. Изплатени обезщетения	38
3.19. Застрахователни пасиви	38
3.20. Комисионни на застрахователните посредници	38
3.21. Аквизиционни разходи	38
3.22. Административни разходи	39
IV. ПОЯСНЕНИЕ ЗА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	39
1. НЕТЕКУЩИТЕ НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	39
2. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ И ДРУГИ ПРЕДПРИЯТИЯ, В КОИТО ДРУЖЕСТВОТО-МАЙКА ИМА УЧАСТИЕ	39
3. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	40
ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА И ЗАГУБАТА	41
4. ДЪЛГОСРОЧНИ ИНВЕСТИЦИИ	42
ДМА – имоти, машини и съоръжения	42
6. КРЕДИТИ	42
7. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	43
8. ВЗЕМАНИЯ	43
9. ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	43
10. ПОДЧИНЕН СРОЧЕН ДЪЛГ	43
11. ПАСИВИ ПО ИЗДАДЕНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДОГОВОРИ	43
12. КАПИТАЛ	46
13. НЕТЕКУЩИ ФИНАНСОВИ АКТИВИ	46
14. ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ ПАСИВИ	46
15. Задължения и други пасиви	47
IV. ПОЯСНЕНИЯ ПО ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА И ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	47
16. РЕЗУЛТАТ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ УСЛУГИ	48
17. РЕЗУЛТАТ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	49
V. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	49
VI. УСЛОВНИ АКТИВИ И УСЛОВНИ ПАСИВИ	51
VII. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА	51
VIII. Други оповестявания	54
1. Събития след края на отчетния период	54
2. Корекция на грешки	54
3. Действащо предприятие	54
4. Оповестявания съгласно други законови изисквания	54

I. Учредяване и регистрация

"Животозастрахователен институт" АД е акционерно дружество, регистрирано в Софийски градски съд по фирмено дело №14844 от 2005 г. със седалище и адрес на управление гр.София, бул."Черни връх" № 51Д. Дружеството е получило лиценз от Комисията по финансов надзор с Решение № 758-ЖЗ от 09.12.2005 г.

С решение на Комисията за финансов надзор № 210-ЖЗ от 28.02.2018 г. бе дадено разрешение за преобразуване чрез вливане на Застрахователно акционерно дружество „Здравноосигурителен институт” АД, ЕИК 131473721 в „Животозастрахователен институт” АД, ЕИК 175010739. С вписването и заличаването на съответните обстоятелства в Търговския регистър, считано от 22.03.2018 г. Застрахователно акционерно дружество „Здравноосигурителен институт” АД не съществува в правния мир. В резултат на това преобразуване, „Животозастрахователен институт” АД става универсален правопреемник на ЗАД „Здравноосигурителен институт“ АД, включително и на застрахователния портфейл от договори. Представителството, седалището и адресът на управление, съответно адрес за кореспонденция остават същите.

Преобразуването се осъществява чрез вливане в съответствие с разпоредбата на чл.262,ал.1 от Търговския закон, при което Преобразуващото се дружество се влива в Приемащото дружество. В резултат на вливането цялото имущество на Преобразуващото се дружество преминава в Приемащото дружество и последното става негов универсален правопреемник.Преобразуващото се дружество преустановява съществуването си и се прекратява без ликвидация.

Дружеството е с капитал 13 769 000 (тринадесет милиона седемстотин шестдесет и девет хиляди) лева, разпределен в 137 690 броя поименни безналични акции с номинална стойност 100 лева всяка една.

Предмет на дейност на дружеството е застраховане, с извършване на следните видове застраховки: застраховка „Живот и рента“, допълнителна застраховка, застраховка „Злополука“, застраховка „Заболяване”.

II. Структура на Групата

Дружества, включени в консолидирания финансов отчет са:

1. Животозастрахователен институт АД
2. Тони Консулт ООД
3. Хармония ТМ АД

Тони Консулт ООД е регистрирано в България и дейността му е свързана с финансов лизинг на активи.Дружеството е вписано в Регистъра на финансовите институции по чл. 3а, ал. 2 от Закона за кредитните институции с регистрационен номер BGR00386, с дейност по ЗКИ: финансов лизинг и парични заеми със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства. Към 31.12.2024 г. дружеството има назначен персонал 5 служителя (към 31.12.2023 г. – 7 служителя).

През 2020 година след проведени срещи, икономически, стратегически и др.анализи Дружеството майка Животозастрахователен институт АД заявява инвестиционните си намерения за придобиване на акционерно участие в капитала на “ХАРМОНИЯ-ТМ” АД , ЕИК 820191135, по реда на чл.195 от Търговския закон, вр.чл.193 от Търговския закон, чрез апортна вноска на притежаваните 4 499 220 броя обикновени поименни акции от капитала на “ЛЕВ КОРПОРАЦИЯ” АД, представляващи 8.11% от капитала на дружеството. В резултат на което към 31.12.2020г. дружеството майка придобива контрол върху предприятие Хармония ТМ АД с 94,10% по силата на сключено споразумение. Дружество Хармония ТМ АД се включва към консолидирания отчет на Групата към края на 2020 година. През 2021 година е вписано увеличение на капитала на Хармония ТМ АД чрез апорт, в резултат на което участието на Животозастрахователен институт АД е с 94,16%.

Хармония ТМ АД е дружество, извършващо стопанска дейност от 1991г. в град Тетевен и осъществяващо производство и търговия в страната и чужбина на мебели, производство на шперплат, плочи от дървесни частици, дървени материали, опаковки и други изделия от дървен материал. Към 31.12.2024 г. дружеството има назначен персонал 63 служителя (към 31.12.2023 г. – 67 служителя).

III.Значими счетоводни политики

3.1. Обхват на консолидацията, консолидационни процедури и база за изготвяне на годишния консолидиран финансов отчет

Настоящият консолидиран финансов отчет включва финансовите отчети на дружествата в Групата към 31 декември за всяка от представените години – отчетна 2024 година и предходна 2023 година. Финансовите отчети на тези дружества се изготвят за същия отчетен период, както този на дружеството-майка и се прилага единна счетоводна политика.

Към края на 2023 г. Групата „Животозастрахователен институт“ АД отчита участие в размер на 65,50 % от капитала на „Тони консулт“ ООД, чийто предмет на дейност е свързан с покупка и продажба на стоки, спедиционна, складова и лизингова дейност, комисионна, спедиционна дейности, търговско представителство и посредничество, превозна, туристическа,рекламна,информационна, импресарска дейности или предоставянето на други услуги, сделки с интелектуална собственост, вътрешнотърговски и външнотърговски операции, както и извършване на други разрешени от законодателството дейности.

Към края на 2023г. Групата „Животозастрахователен институт“ АД отчита участие в размер на 94,16% от капитала на „Хармония ТМ“ АД, чийто предмет на дейност е свързан с производство и търговия в страната и чужбина на мебели, производство на шперплат, плочи от дървесни частици, дървени материали, опаковки и други изделия от дървен материал.

Дружеството-майка е това, което контролира едно или повече други дружества, в които е инвестирало. Притежаването на контрол означава, че инвеститорът е изложен на, или има права върху променливата възвръщаемост от неговото участие в дружеството, в което е инвестирано, както и има възможност да окаже въздействие върху размера на тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

Дъщерните дружества се консолидират изцяло от датата на тяхното придобиване, представляваща датата на която Групата получава контрола и продължават да се консолидират до датата, на която този контрол бъде изгубен.

Дъщерни дружества са всички предприятия, върху които дружеството-майка има контрол да управлява финансовите и оперативни политики, като обикновено това се свързва със прякото притежание на повече от половината права за гласуване, респ. повече от половината от капитала на съответното дружество. В определени случаи дъщерните дружества могат да се контролират и непряко от дружеството-майка.

В консолидирания финансов отчет, отчетите на включените дъщерни дружества са консолидирани на база на метода “пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществени обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружеството-майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешно-груповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешногрупова печалба или загуба.

Дяловете на съдружници или акционери - трети лица в дъщерните дружества, извън тези на дружеството-майка, са посочени самостоятелно в консолидирания отчет за финансовото състояние, консолидирания отчет за всеобхватния доход и отчета за промените в собствения капитал като “неконтролиращо /малцинствено участие”. Неконтролиращото малцинствено участие обикновено съдържа изменението на сумата на дела на тези трети лица в собствения капитал на всяко от съответните дъщерни дружества от първата им консолидация до края на текущия отчетен период.

Към края на 2023г., респективно към края на 2022 г. Дружеството-майка „Животозастрахователен институт“ АД отчита участие 9.73 % в капитала на АЛТОМАКС АД за всяка от посочените години.

„ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ“ АД
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2024 година

Към края на 2023г. Дружеството-майка „Животозастрахователен институт“ АД отчита непряко участие в размер на 8,11% в капитала на „ЛЕВ КОРПОРАЦИЯ“ АД, които акции са апортирани в Хармония ТМ АД и вписването е направено през 2021г.

За група Лев Инс АД крайно дружество-майка на Група Животозастрахователен институт АД участията в тези дружества са както следва:

"ЛЕВ КОРПОРАЦИЯ" АД	7,641%
"АЛТОМАКС" АД	90,27%

Което прави Алтомакс АД дружество от групата върху което групата в лицето на крайното дружество майка има 100% контрол.

Асоциирано дружество е това, в което дружеството-майка упражнява значително влияние, но което не представлява нито дъщерно дружество, нито съвместно дружество.

Значително влияние е правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика. Обичайно то е налице при притежаване, пряко или косвено, от страна на дружеството-майка на дялове (акции) от 20% до 50 % от капитала на дружеството, в което е инвестирано и освен това дружеството-майка има представителство в управляващия орган на дружеството, в което е инвестирано и/или участва в процеса на вземане на решенията по отношение на политиката и стратегията на дружеството, в което е инвестирано, и/или са налице съществени операции между дружеството-майка и дружеството, в което е инвестирано.

Асоциираното дружество се включва в консолидирания финансов отчет на Групата, като се прилага методът на собствения капитал - от датата, на която е придобито значително влияние от инвеститора (конкретно - дружеството-майка) и спира да се включва чрез този метод или от датата, когато дружеството се трансформира в дъщерно, или от датата, на която се приема, че значителното влияние е прехвърлено от инвеститора на трети лица.

За включването на асоциираните дружества в консолидирания финансов отчет е приложен методът на собствения капитал, според който инвестицията на дружеството-майка в него първоначално се отчита по цена на придобиване, а впоследствие се преизчислява, за да отрази промените на дела на дружеството-майка в нетните активи на асоциираните и съвместни дружества след придобиването.

Вътрешните разчети между дружеството-майка и асоциираните дружества не се елиминират. Нереализираната печалба или загуба от сделки между тях се елиминира до процента на груповото участие в асоциираните и съвместни дружества, като включително се проверява за обезценка в случаите на загуба.

Този финансов отчет е консолидиран. Дружеството съставя консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

Консолидираният финансов отчет на Групата на "Животозастрахователен институт" АД е изготвен в съответствие с изискванията на Международните счетоводни стандарти, издадени от Комитета за Международни счетоводни стандарти и приети за приложение от Европейския съюз (МСС), които ефективно са в сила за 2023 г. МСС включват Международните счетоводни стандарти, Международните стандарти за финансови отчети (МСФО), Тълкованията на Постоянния комитет за разяснения и Тълкованията на Комитета за разяснения на МСФО. Комитетът за МСС преиздава ежегодно стандартите и разясненията към тях, които след одобряване от Европейския съюз са валидни за годината, за която са издадени.

За текущата финансова година Групата е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания/разяснения, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

Ръководството на Групата се е съобразило с всички тези счетоводни стандарти и разяснения към тях, които са приложими към нейната дейност и са приети официално за приложение от Европейския съюз

към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет. От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишния период започващ на 1 януари 2024 г., не се налагат значими промени в счетоводната политика на Групата.

Групата прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения, които са влезли в сила тази година и са както следва:

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС

Измененията в класификацията на пасивите като текущи или нетекущи засягат само представянето на пасивите в отчета за финансовото състояние, но не и размера им, момента на признаването на активи, пасиви, приходи или разходи или информацията, която дружествата оповестяват за тези елементи.

Измененията имат за цел да изяснят следното:

- класификацията на пасивите като текущи или нетекущи трябва да се основава на съществуващи права в края на отчетния период, като всички засегнати параграфи от стандарта вече използват еднакъв термин, а именно „правото“ на отсрочване на уреждането на пасива с поне дванадесет месеца. Изрично се посочва, че само наличното право „в края на отчетния период“ трябва да влияе върху класификацията на пасива;
- класификацията не се влияе от очакванията на предприятието дали ще упражни правото си да отсрочи уреждането на пасива; и
- уреждането на пасивите може да се осъществи чрез прехвърляне на парични средства, капиталови инструменти, други активи или услуги на контрагента.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи пасиви, обвързани с финансови показатели, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС

МСС 1 се изменя, както следва:

- уточнява се, че ако правото на отлагане на уреждането за най-малко 12 месеца е предмет на изпълнение на условия от страна на предприятието след отчетния период, тогава тези условия няма да повлияят на това дали правото на отлагане на уреждането съществува в края на отчетния период (отчетната дата) за целите на класифицирането на пасива като текущ или нетекущ; и
- за нетекущите пасиви, предмет на условия, от предприятието се изисква да оповестява информация за:
 - условията (например естеството и датата, до която предприятието трябва да изпълни условието);
 - дали предприятието би спазило условията въз основа на обстоятелствата към отчетната дата; и
 - дали и как предприятието очаква да изпълни условията до датата, на която финансовите показатели трябва да бъдат изчислени съгласно договора.

Изменения в МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС

Измененията в МСФО 16 изискват от предприятие, което е продавач-наемател да оценява впоследствие лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг, по начин, по който не признава никаква сума от печалбата или загубата, която се отнася до правото на ползване, което то запазва. Новите изисквания не възпрепятстват продавача-наемател да признае в текущия финансов резултат печалбата или загубата, свързана с частичното или пълното прекратяване на лизинговия договор. Измененията на МСФО 16 не предписват специфични изисквания за оценяване на лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг.

Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС

Измененията в МСС 7 и МСФО 7 добавят изисквания за оповестяване, както и указания в рамките на съществуващите изисквания за оповестяване, свързани с предоставянето на качествена и количествена информация относно споразуменията за финансиране на задълженията към доставчици. Тези изменения добавят две цели за оповестяване, които ще накарат предприятията да оповестяват в пояснителните

приложения информация, която позволява на ползвателите на финансовите отчети да оценят как споразуменията за финансиране на задълженията към доставчици влияят върху пасивите и паричните потоци на предприятието и да разберат ефекта на споразуменията за финансиране на доставчици върху изложеността на предприятието на ликвиден риск и как предприятието може да бъде засегнато, ако споразуменията вече не са достъпни за него.

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. Информация за тези стандарти и изменения е представена по-долу:

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2024 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. Информация за тези стандарти и изменения е представена по-долу:

- Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., приет от ЕС;
- Изменения в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, в сила от 1 януари 2026 г., все още неприети от ЕС;
- Изменения в МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания, в сила от 1 януари 2026 г., все още неприети от ЕС;
- Изменения в МСФО 9 Финансови инструменти, в сила от 1 януари 2026 г., все още неприети от ЕС;
- Изменения в МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, в сила от 1 януари 2026 г., все още неприети от ЕС;
- Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци, в сила от 1 януари 2026 г., все още неприети от ЕС.

Изменения на класификацията и оценката на финансовите инструменти (изменения на МСФО 9 и МСФО 7), в сила от 1 януари 2026 г., все още неприети от ЕС

Измененията са:

- **Отписване на финансов пасив, уреден чрез електронен трансфер.** Измененията в насоките за прилагане на МСФО 9 позволяват на предприятието да счита, че финансов пасив (или част от него), който ще бъде уреден с парични средства чрез система за електронни плащания, е погасен преди датата на уреждане, ако са изпълнени определени критерии. Предприятието, което избере да приложи опцията за отписване, ще трябва да я приложи към всички разплащания, извършени чрез една и съща електронна платежна система.
- **Класификация на финансови активи**
 - *Договорни условия, които са в съответствие с основно споразумение за предоставяне на заем.* Измененията в насоките за прилагане на МСФО 9 дават насоки за това края предприятието може да прецени дали договорните парични потоци на финансов актив съответстват на основно споразумение за предоставяне на заем. За да илюстрират промените в насоките за прилагане, измененията добавят примери за финансови активи, които имат или нямат договорни парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихва върху неизплатената главница.
 - *Активи с нерегресни характеристики.* Измененията подобряват описанието на термина "нерегресен". Съгласно измененията, финансов актив има характеристики на нерегресен актив, ако крайното право на предприятието да получи парични потоци е договорно ограничено до паричните потоци, генерирани от определени активи.
 - *Договорно свързани инструменти.* Измененията разясняват характеристиките на договорно свързаните инструменти, които ги отличават от други сделки. Измененията също така отбелязват, че не всички сделки с множество дългови инструменти отговарят на критериите за сделки с множество

договорно свързани инструменти и дават пример. В допълнение, измененията изясняват, че позоваването на инструментите в основната група може да включва финансови инструменти, които не са в обхвата на изискванията за класификация.

- **Оповестявания**

- *Инвестиции в капиталови инструменти, определени по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.* Изискванията на МСФО 7 се изменят по отношение на оповестяванията, които предприятието предоставя по отношение на тези инвестиции. По-специално, от предприятието ще се изисква да оповести печалбата или загубата по справедлива стойност, представена в друг всеобхватен доход през периода, като покаже отделно печалбата или загубата по справедлива стойност, която се отнася до инвестиции, отписани през периода, и печалбата или загубата по справедлива стойност, която се отнася до инвестиции, държани в края на периода.
- *Договорни условия, които биха могли да променят времето или сумата на договорните парични потоци.* Измененията изискват оповестяване на договорни условия, които биха могли да променят времето или сумата на договорните парични потоци при настъпване (или ненастъпване) на условно събитие, което не е пряко свързано с промени в основните кредитни рискове и разходи. Изискванията се прилагат за всеки клас финансов актив, оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, както и за всеки клас финансов пасив, оценяван по амортизирана стойност.

МСФО 18 Представяне и оповестяване във финансовите отчети, в сила от 1 януари 2027 г., все още неприет от ЕС

МСФО 18 има за цел да подобри начина, по който предприятията оповестяват своите финансови отчети, с акцент върху информацията за финансовите резултати в отчета за печалбата или загубата. МСФО 18 е придружен от ограничени изменения на изискванията в МСС 7 Отчет за паричните потоци. МСФО 18 влиза в сила от 1 януари 2027 г. На дружествата се разрешава да прилагат МСФО 18 преди тази дата. МСФО 18 заменя МСС 1 Представяне на финансови отчети. Изискванията в МСС 1, които не са променени, са прехвърлени към МСФО 18 и други стандарти. МСФО 18 ще засегне всички предприятия във всички отрасли. Въпреки че МСФО 18 няма да засегне начина, по който дружествата оценяват финансовите резултати, той ще засегне начина, по който дружествата представят и оповестяват финансовите резултати. МСФО 18 има за цел да подобри финансовото отчитане чрез:

- изискване за допълнителни дефинирани междинни суми в отчета за печалбата или загубата. Добавянето на дефинирани междинни суми в отчета за печалбата или загубата улеснява сравняването на финансовите резултати на предприятията и осигурява последователна отпратна точка за анализ от страна на инвеститорите.
- изискване за оповестяване на определени от ръководството показатели за ефективност. Изискването дружествата да оповестяват информация за определените от ръководството показатели за ефективност повишава дисциплината при използването им и прозрачността при изчисляването им.
- добавяне на нови принципи за групиране (агрегиране и дезагрегиране) на информацията. Определянето на изисквания за това дали информацията трябва да бъде в основните финансови отчети или в пояснителните приложения и предоставянето на принципи за необходимото ниво на подробност подобрява ефективното предаване на информацията.

МСФО 19 Дъщерни предприятия без публична отчетност: Оповестявания, в сила от 1 януари 2027 г., все още неприет от ЕС

Целта на МСФО 19 е да определи изискванията за оповестяване, които предприятието има право да прилага вместо изискванията за оповестяване в други счетоводни стандарти на МСФО. Предприятието може да избере да прилага този стандарт в своите консолидирани, самостоятелни или индивидуални финансови отчети, само ако в края на отчетния период то е дъщерно предприятие и е без публична отчетност и има крайно или междинно предприятие майка, което изготвя консолидирани финансови отчети на разположение за публично ползване, които са в съответствие с МСФО.

МСФО 19 определя подробните оповестявания, които предприятието, прилагащо МСФО 19, е длъжно да направи. Тези изисквания за оповестяване са съкратен вариант на изискванията, посочени в други счетоводни стандарти на МСФО. От общо 34 счетоводни стандарта на МСФО, които включват изисквания за оповестяване, МСФО 19 предвижда намалени изисквания за оповестяване за 30 от тях.

Изискванията за оповестяване за 3 стандарта трябва да се прилагат изцяло (МСФО 8, МСФО 17 и МСС 33). Предприятията, прилагащи МСС 26 Счетоводство и отчитане на плановите за пенсионно осигуряване, не отговарят на критерия „не подлежат на публична отчетност“ и следователно не могат да прилагат МСФО 19.

Застрахователни договори

Значителен застрахователен риск

Застрахователните договори са тези, при които една страна (издателят) приема значителен застрахователен риск от друга страна (притежателя на полицата), като се съгласява да компенсира притежателя на полицата в случай на конкретно несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие), което засяга неблагоприятно притежателя на полицата.

Групата счита, че застрахователният риск е значителен единствено, ако застрахователното събитие би могло да доведе до плащането от издателя на допълнителни суми, които са значителни, при всеки отделен сценарий, като се изключат сценариите, които нямат търговска същност (т.е. нямат видим ефект върху икономическото съдържание на сделката). Ако при всеки сценарий, който има търговска същност, застрахователното събитие означава, че биха били платими значителни допълнителни суми, условието в предходното изречение може да бъде изпълнено дори ако застрахователното събитие е изключително малко вероятно или дори ако очакваната (т.е. претеглена спрямо вероятността) настояща стойност на условните парични потоци е малка част от очакваната настояща стойност на останалите парични потоци от застрахователния договор.

Класификацията на всеки един договор, сключван от Групата като застраховател, се извършва на база на тест за значителен застрахователен риск.

Критерии за определяне на съществен застрахователен риск са:

- (а) Определяне на застрахователното събитие
- (б) Установяване, че застрахователното събитие има неблагоприятно въздействие върху застрахования
- (в) Установяване на сценарий/вариант при който възниква застрахователното събитие
- (г) Тест, че събитието във (в) има търговски характер
- (д) Определяне сумата на плащането от застрахователя
- (е) Определяне на друг сценарий, в който застрахователното събитие не се случва
- (ж) Установяване, че (е) също има търговски характер
- (з) Определяне на печалбата от (ж)
- (и) Сравняване на (д) и (з). Ако е необходимо сравняване на актюерските и финансовите еквиваленти
- (й) Установяване дали (д) е значително повече от (з). Ако да, тогава договорът е застрахователен.

На база на критериите, описани по-горе, всички договори на дружеството-майка в Групата се определят като застрахователни.

Разграничими компоненти

При прегледа на договорите Групата не установява наличие на инвестиционни компоненти, които да се отчетат съгласно МСФО 9 или компоненти за услуги, които да се отчита съгласно МСФО 15.

Ниво на агрегиране

Групата прилага две нива на агрегиране на застрахователните договори – 1) портфейли застрахователни договори и 2) групи застрахователни договори.

Портфейли от застрахователни договори

Групата определя като първо ниво на агрегиране портфейли застрахователни договори, формирани на база продуктови линии съгласно Платежоспособност 2 (SII). Формираните портфейли имат сходни

рискове, които се управляват заедно. Всички сделки сключени при свободата на предоставяне на услуги на територията на ЕИП по тези продуктови линии се идентифицират като отделен портфейл за всяка отделна държава.

Групата определя следните елементи, които да участват при сегментацията на застрахователните договори с цел спазване на изискването за групиране на договори, „[...]” които са обект на сходни рискове и се управляват заедно :

- Линия бизнес съгласно изискванията на Платежоспособност 2 (П2);
- Държава, в която се извършва дейност
- Индивидуални полици срещу групови полици;
- Характеристики на договора, които предполагат различни модели на измерване (напр. многогодишни срещу годишни полици);
- Характеристики на паричните потоци, които предполагат различни модели на измерване (напр. парични потоци, свързани с премии и комисионни срещу такива, свързани с щети).

Групата приема, че линията бизнес съгласно П2 групира договори с приемливо ниво на сходност на рисковете и я използва като база за сегментиране на застрахователни договори съгласно МСФО 17.

Групата прави симплификация, като не отделя индивидуалните от груповите договори в различни групи. Основание за симплификацията е съотношението на индивидуалните към груповите полици в целия портфейл, което дава основание на Групата да счита ефекта върху резултата от разликата в рисковете за несъществен. Същата симплификация е приложена и по отношение на многогодишните полици.

Групата определя два типа портфейли от застрахователни договори, въз основа на характеристиките на паричните потоци – портфейли застрахователни договори за отчитане на движенията по отношение на премията и такива, за отчитане на движенията по отношение на щетите.

Групи застрахователни договори

Групата определя като второ ниво на агрегиране групи застрахователни договори, като ги разделя най-малко на:

- група от договори, които при първоначалното признаване са обременяващи, ако има такива;
- група от договори, по отношение на които при първоначалното признаване не е налице значителна възможност да станат впоследствие обременяващи, ако има такива; както и
- група от останалите договори в портфейла, ако има такива.

Групата отговаря на изискването на стандарта за „годишна кохорта“, като разграничава групите застрахователни договори и съгласно годината на издаване на договорите, от които са формирани те. В една група застрахователни договори могат да се включват само договори, издадени в една и съща финансова година.

Групата класифицира всеки сключен застрахователен договор в съответната група на дата на сключване.

Групите застрахователни договори се определят и в зависимост от годината на издаване на договорите, които ги формират. В една и съща група се включват договори, между чието издаване не е минала повече от една година, т.е. в една група застрахователни договори могат да се включват само договори, издадени в една и съща финансова година. Групата класифицира всеки сключен застрахователен договор в съответната група на дата на сключване.

Признаване и оценка на групите застрахователни договори

Основни принципи на признаване на група застрахователни договори

Групата признава група застрахователни договори, които издава на най-ранната от следните дати:

- началото на периода на покритие на групата от договори;
- датата, на която стане дължимо първото плащане от притежател на застрахователна полица в групата;
- за група от обременяващи договори, когато групата стане обременяваща.

Признаване на приход по група застрахователни договори

Групата признава приход по група застрахователни договори, като разсрочва застрахователната премия за периода на покритие на всеки един от договорите, формирайки съответната група застрахователни договори. Периодът на покритие е този период, през който Групата предоставя услуги по застрахователен договор. Този период включва услугите по застрахователен договор, които са свързани с всички премии, попадащи в рамките на застрахователния договор.

Общ преглед на избора на модел на оценка

МСФО 17 изисква да се оценяват активите и пасивите по застрахователни договори, като се използва Общият модел за оценка (GM), където приблизителните оценки на всички права и задължения се измерват отново, като се използват действителни безпристрастни допускания през всеки отчетен период. Опростеният подход за разпределяне на премията (РАА) е разрешен за изчисление на Пасива за остатъчно покритие (LRC), ако предоставя измерване, което не се различава съществено от това, направено по Общия модел, или ако периодът на покритие по групата застрахователни договори е една година или по-малко.

Критериите, които трябва да са едновременно изпълнени, за да се приложи Подходът за разпределяне на премията (PPA), са:

- Периодът на покритие по групата застрахователни договори е една година или по-малко;
- Пасивът за остатъчно покритие, изчислен по РАА, не се различава съществено от Пасивът за остатъчно покритие, изчислен по GM;
- Няма обременителни групи застрахователни договори при първоначално признаване.

Групата прилага Подхода на разпределение на премията по отношение на всички групи застрахователни договори.

Тест за обременителни договори при последващо оценяване, за бизнес, оценяван по Подхода на разпределение на премията

Групата извършва проверката за обременителни договори, първо - при първоначално признаване на групите застрахователни договори и след това - най-малко веднъж годишно, преди приключване на финансовата година и винаги, когато възникнат обстоятелства и факти, предполагащи промяна на печелившите групи застрахователни договори в обременителни.

Групата извършва гореописаната проверка чрез тест за обременителни договори за целия период на покритие, който се изразява в съпоставяне на входящите и изходящите парични потоци, разпределени към групите застрахователни договори.

Групата прилага теста за обременителни договори на ниво група застрахователни договори.

През 2023 г. не са идентифицирани обременителни групи застрахователни договори.

Презастрахователни договори

Презастрахователен договор е застрахователен договор, издаден от един субект (презастраховател), за да компенсира друг субект за искове, произтичащи от един или повече застрахователни договори, издадени от този друг субект. Като цяло методологията, дефинирана за издадени договори за пряко застраховане, може да се счита за референтна и за издадени презастрахователни договори и държани презастрахователни договори.

Първоначална класификация и ниво на агрегиране

По отношение на презастрахователните договори Групата следва същия процес на първоначална класификация на застрахователните договори. Разделяне на компоненти на един и същ презастрахователен договор се извършва, ако те не са тясно свързани помежду си. Следните фактори могат да се считат за ред за определяне на нивото на агрегиране за презастрахователен бизнес:

- Вид покритие (пропорционално или непропорционално, възникнала загуба или обвързано с риск);
- Линия бизнес;
- Договор за презастраховане срещу споразумения за факултативно презастраховане.

За презастрахователните договори, по отношение на значимостта на застрахователния риск, разграничаването на компонентите на застрахователните договори, Групата запазва същата позиция, както за преките застрахователни договори.

Групата формира портфейли презастрахователни договори и Групи презастрахователни договори.

Елементите на портфейла презастрахователни договори са:

- вид покритие (пропорционално – непропорционално; база риск – на база превизиране на загуба);
- вид договор (облигаторен ПрЗД – Факултатив)
- линия бизнес

Признаване и оценка на групите презастрахователни договори

Дружеството-майка в Групата признава държаните презастрахователни договори както следва:

- ✓ за презастрахователни договори с пропорционално покритие:
 - Облигаторни договори с квотен дял до определен лимит (Quota Share) и дял над определения лимит (Surplus)
 - Факултативи с пропорционално покритие
- ✓ за презастрахователни договори с непропорционално покритие (Excess of Loss)
 - Облигаторни договори Excess of Loss

Групата прилага Подход на разпределяне на премията за държани презастрахователни договори (адаптиран по такъв начин, че да отразява характеристиките на държаните презастрахователни договори, които се различават от издадените застрахователни договори, например генерирането на разходи или намаляване на разходите, а не на приходите), за да опрости оценяването на дадена група от държани презастрахователни договори, ако от началото на групата:

- а) Групата основателно очаква, че полученото оценяване няма да се различава съществено от резултата при прилагането на общия модел; или
- б) периодът на покритие по всеки договор в групата от държани презастрахователни договори (в това число застрахователното покритие от всички премии в рамките на договора, определено към тази дата) е една година или по-кратък.

Ако от началото на групата, Дружествата в Групата очакват значителна променливост в паричните потоци за изпълнение, която би засегнала оценяването на актива за остатъчно покритие през периода преди предявяването на претенцията, се счита, че критерият по б. “а” не е изпълнен.

В случай, че Групата признава загуба, при добавяне на обременяващи застрахователни договори към група, като прилага подхода на разпределяне на премията, Дружеството оценява съответно групата от държани презастрахователни договори, закупени преди това, като коригира балансовата стойност на актива им за остатъчно покритие.

Застрахователен приход

Когато Групата прилага Подхода на разпределяне на премията, застрахователните приходи за периода представляват сумата на очакваните постъпления от премии (коригирани за отразяване на стойността на парите във времето и ефекта на финансовия риск, ако при първоначалното признаване Дружеството-майка в Групата очаква, че периодът между предоставянето на всяка част от услугите и свързания падеж на премията е повече от една година), които са разпределени към периода.

Групата разпределя очакваните постъпления от премии към всеки период на услуги по застрахователен договор (Б126(а) от МСФО 17):

- а) на база на изминалото време; но
- б) ако очакваният модел на освобождаване на риска през периода на покритие се различава

значително от модела на изминалото време, тогава на база на очакваните времеви параметри на направените разходи за застрахователни услуги.

Ако настъпи промяна във фактите и обстоятелствата, Групата променя по целесъобразност базата за разпределяне между б. “а” и б. “б”.

В случаите на б. а), тъй като корекциите в премийния приход, възникващи по време на договора (прекратяване, анекси, неполучени премии) са част от очаквани постъпления от премии, те също се разпределят въз основа на изминалото време.

В случаите на б. б) корекциите в премийния приход, възникващи по време на договора се разпределят за всеки период на покритие въз основа на очакваните времеви параметри на направените разходи за застрахователни услуги.

Парични потоци за придобиване на застраховане

Това са парични потоци, възникващи от разходите за продажба, сключване (подписване) и започване на група застрахователни договори (издадени или които се очаква да бъдат издадени), които са пряко относими към портфейла от застрахователни договори, към който принадлежи групата.

Групата разпределя паричните потоци за придобиване на застраховане към групи от застрахователни договори, когато прилага подхода на разпределяне на премията, както следва:

а) Групата признава като разходи всички парични потоци за придобиване на застраховане, които не са пряко относими към отделни договори, когато ги направи.

б) Групата признава и разпределя паричните потоци за придобиване на застраховане, които са пряко относими към отделни договори, когато ги направи.

Групата признава приходи и разходи за следните промени в балансовата стойност на Пасива за остатъчно покритие:

а) застрахователни приходи - за намаляването на пасива за остатъчно покритие вследствие на предоставените през периода услуги ;

б) разходи за застрахователни услуги — за загуби, свързани с групи от обременяващи договори, и обратно възстановяване на такива; както и

в) финансови приходи от или разходи по застраховане — за ефекта на стойността на парите във времето и ефекта на финансовия риск.

Групата признава приходи и разходи за следните промени в балансовата стойност на Пасива за предявени претенции:

а) разходи за застрахователни услуги — за увеличението на пасива вследствие на предявени претенции и направени разходи през периода, с изключение на всички инвестиционни компоненти;

б) разходи за застрахователни услуги — за всички последващи промени в паричните потоци за изпълнение, свързани с предявени претенции и направени разходи; както и

в) финансови приходи от или разходи по застраховане — за ефекта на стойността на парите във времето и ефекта на финансовия риск (както е определено в параграф 87).

Застрахователни задължения

Застрахователни задължения представлява стойността на поети задължения, които се очаква да бъдат изпълнени в бъдеще по влезли в сила застрахователни договори, разходите, свързани с изпълнението на тези задължения и стойността на възможното неблагоприятно отклонение от това очакване.

Дружеството-майка в Групата формира следните Застрахователни задължения:

- Пасив за остатъчно покритие
- Пасив за възникнали щети

Балансовата стойност на група от застрахователни договори в края на всеки отчетен период е сборът от:

а) пасива за остатъчно покритие

б) пасива за предявени претенции, който обхваща свързаните с минала услуга парични потоци за изпълнение, разпределени към групата на тази дата, оценен при прилагането параграфи 33—37 и Б36—Б92 на МСФО 17.

Пасив за остатъчно покритие /ПОП/

Групата формира Пасив за остатъчно покритие с цел покриване на претенциите и разходи, които се очаква да възникнат след датата на отчета по застрахователни договори, които са в покритие и след края на отчетния период.

Пасивът за остатъчно покритие включва пълния размер на получения премиен приход през периода по договорите, действащи в края на отчетния период, намален с платената част от аквизиционните разходи, намален със спечелените през отчетния период премии.

За Групи, със срок на покритие над 1г. или при изготвяне на междинни отчети, ПОП за всеки следващ започнат отчетен период се определя като сбора на ПОП в началото на периода плюс/минус сумите описани в предходното изречение.

Чрез използването на Подхода на разпределяне на премията Групата оценява Пасива за остатъчно покритие по следния начин:

а) при първоначалното признаване, балансовата стойност на ПОП е:

- получените при първоначалното признаване премии, ако има такива;
- минус всички парични потоци за придобиване на застраховане към тази дата,
- плюс или минус всяка сума в резултат на отписването към датата на първоначално признаване на:
 1. всеки актив за парични потоци за придобиване на застраховане, когато съответните паричните потоци се включват в оценяването на съответната група, при първоначалното ѝ оценяване); както и
 2. всеки актив или пасив, който преди това е бил признат за паричните потоци, свързани с групата от договори (преди датата на първоначално признаване на групата).

б) в края на всеки следващ отчетен период балансовата стойност на ПОП е балансовата стойност в началото на отчетния период:

- плюс премията, които са получени през периода;
- минус паричните потоци за придобиване на застраховане
- минус сумата, призната като застрахователен приход за предоставените услуги през този период;

Групата не издава застрахователни договори с инвестиционни компоненти. Ако в даден момент през периода на покритие стане видно от фактите и обстоятелствата, че дадена група от застрахователни договори е обременяваща, Групата изчислява и признава размера на очакваната загуба в печалбата или загубата и увеличава с този размер пасива за остатъчно покритие. При определяне на ПОП, от премиения приход се приспадат върнатите и дължимите, но неплатени в срок премии по прекратени договори, както и премията по договори с изтекъл срок.

Пасив за възникнали щети

Пасив за възникнали щети представлява очакваната сума за уреждане на обезщетения, по събития настъпили до края на отчетния период, включително претенциите по възникнали, но необявени щети, увеличени с очакваните разходи за уреждане на претенциите.

Групата оценява пасива за предявени претенции за групата от застрахователни договори по паричните потоци за изпълнение, свързани с предявени претенции, като прилага параграфи 33—37 и Б36—Б92 на МСФО 17. Д Групата коригира бъдещите парични потоци за отразяване на стойността на парите във времето и ефекта на финансовия риск. Групата коригира приблизителната оценка на настоящата стойност на бъдещите парични потоци, за да се отрази компенсацията, която изисква, за да понесе възникващата от нефинансови рискове несигурност по отношение на размера и времевите параметри на паричните потоци.

Групата признава дисконтирания пасив за възникнали щети на разход, както и Корекцията за нефинансов риск. В следващите отчетни периоди освобождава съответната част на промяната в корекцията за риск отново през разходите (независимо дали е положителна или отрицателна).

Аквизиционни разходи

Косвените аквизиционни разходи се признават като разход през отчетния период, в който са извършени. Преките аквизиционни разходи се признават като разход през отчетния период, в който са извършени.

МСФО 9

Задължението за първоначално прилагане на МСФО 9 е за периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. Разрешено е по-ранното прилагане. Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) отложи задължителната дата за първоначално прилагане на МСФО 9 до 1 януари 2023 г. за дружествата, чиято основна дейност е свързана със застраховане.

Дружеството прилага МСФО 9 за годишните отчетни периоди, започващи на 1 януари 2023 г., едновременно с началото на прилагане на МСФО 17 Застрахователни договори с цел избягване на счетоводно несъответствие в отчитането.

Според преходните разпоредби на стандарта той трябва да бъде приложен ретроспективно в съответствие с МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“. Данните за първата година на прилагането на стандарта се изготвят със задна дата, все едно изискванията на МСФО 9 са били прилагани винаги. Преходните разпоредби на МСФО 9 предоставят облекчения от ретроспективното преизчисляване. Тези облекчения се прилагат на датата на първоначалното прилагане на стандарта. Дружеството е преценило, че разполага с достатъчна, надеждна разумна и аргументирана информация за извършване на преизчисляване на сравнителната информация за годината на първоначално прилагане. Ефектът от преминаване се показва в капитала.

Към датата на преминаване към МСФО 9 Дружеството извършва следните оценки и преценки:

- анализира прилаганата счетоводна политика по отношение на финансовите инструменти и активи според МСС 39 и я променя в съответствие с новите изисквания на МСФО 9;
- оценява целта на бизнес модела, при който се държат финансовите активи;
- оценява характеристиките на договорните парични потоци на финансовите активи;
- определя дали е настъпило значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване на финансов актив.

Финансови активи

Класификация на финансовите активи

МСФО 9 въвежда нов подход по отношение на финансовите активи, базиран на комбинацията от характеристиките на паричните потоци на актива и бизнес модела в който се управлява.

Считано от 01.01.2023 г. Дружеството класифицира и отчита финансовите си активи в някоя от следните категории, които замениха класификационните категории по МСС 39, прилагани преди това:

Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност

Финансови активи оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Финансови активи оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Оценка при придобиване

При първоначалното си признаване финансовите активи се отчитат по справедливата им стойност, плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия актив.

При първоначалното признаване предприятието оценява даден финансов актив по неговата справедлива стойност, плюс, в случай на финансов актив, неоченяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, разходите по сделката, които са пряко свързани с придобиването или издаването на финансовия актив.

Групата класифицира финансовите активи като оценявани впоследствие по амортизирана стойност, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или справедлива стойност през печалбата или загубата на базата на следните две условия:

- а) бизнес модела за управление на финансовите активи на предприятието; и
- б) характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Даден финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако са изгълнени следните две условия:

- а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата

Амортизирана стойност е стойността, по която са оценяват финансовите активи или финансовите пасиви при първоначалното им признаване, минус погашенията на главницата, плюс или минус натрупаната амортизация на разликата между тази първоначална стойност и стойността на падежа, изчислявана по метода на ефективната лихва, а за финансови активи — коригирана за всеки коректив за загуби.

Ефективният лихвен процент (ЕЛП) е процентът, който точно дисконтира приблизително оценените бъдещи парични плащания или постъпления за очаквания срок на финансовия актив или финансовия пасив до брутната балансова стойност на финансов актив или до амортизираната стойност на финансов пасив. При изчисляване на ЕЛП Групата оценява приблизително очакваните парични потоци, като взема предвид всички договорни условия по финансовия инструмент, но не взема предвид очакваните кредитни загуби.

Групата преразглежда оценките на бъдещите парични потоци, балансовата стойност на съответния финансов актив се коригира, за да отрази новата оценка, дисконтирана с помощта на първоначалния ЕЛП. Всички промени се признават в печалбата или загубата.

Даден финансов актив се оценява по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ако са изгълнени следните две условия:

- а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи, и
- б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Даден финансов актив се оценява по справедлива стойност през печалбата или загубата, освен ако се оценява по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в съответствие с параграфи 4.1.2 и 4.1.2А на МСФО 9. При първоначалното признаване Групата може да направи неотменим избор за конкретни инвестиции в капиталови инструменти, които иначе биха били оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, да представя последващите промени на справедливата стойност в друг всеобхватен доход

Групата може при първоначалното признаване неотменимо да определи даден финансов актив като оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако това ще елиминира или намали значително несъответствието в оценяването или признаването (понякога наричано „счетоводно несъответствие“), което в противен случай би произтекло от оценяването на активи или пасиви или признаване на печалбите и загубите от тях на различни бази.

Бизнес модел

МСФО 9 изисква от предприятието да класифицира финансовите активи на базата на бизнес модела на предприятието за управление на финансовите активи. Бизнес моделът на предприятието се определя на ниво, което отразява по какъв начин групите от финансови активи се управляват съвместно с оглед постигане на конкретна бизнес цел. Бизнес моделът на предприятието не зависи от намеренията на ръководството по отношение на отделен инструмент, а класификацията и трябва да бъде определено на по-високо ниво на обобщаване.

Бизнес моделът на предприятието се отнася до начина, по който предприятието управлява своите финансови активи с оглед генериране на парични потоци. Т.е. бизнес моделът на предприятието определя дали паричните потоци ще бъдат генерирани от събиране на договорни парични потоци, продажба на финансови активи, или и от двете.

Бизнес моделът на предприятието за управление на финансови активи почива на факти, а не само на допускания, като показателни по принцип са дейностите, които предприятието осъществява за постигане на целта на този бизнес модел. Групата използва преценка, когато оценява своя бизнес модел за управление

на финансовите активи и тази оценка не се определя само въз основа на един фактор или дейност. Групата взема под внимание всички уместни доказателства, налични към датата на оценката.

Тест на паричните потоци на финансовите инструменти (тест SPPI).

Когато бизнес моделът предвижда да се държат финансови активи за събиране на договорни парични потоци или за събиране на договорни парични потоци и продажба, Групата провежда тест на паричните потоци на финансовите инструменти (тест SPPI). С помощта на този тест Групата преценява дали договорните парични потоци са в съответствие с основното кредитно споразумение (т.е. лихвата включва само възнаграждение за стойността на парите във времето, кредитен риск, други основни рискове при заемане и печалба марж, който е в съответствие с основно споразумение за кредитиране). Когато договорните условия въвеждат излагане на риск или променливост, която е несъвместима с основно споразумение за кредитиране, свързаният финансов актив се класифицира и оценява по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Оценка след първоначалното признаване

След първоначалното му признаване предприятието оценява даден финансов актив по:

- а) амортизирана стойност;
- б) справедлива стойност през друг всеобхватен доход; или
- в) справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дългови инструменти, парични средства и банкови депозити

Дълговите инструменти са инструменти, които отговарят на определението за финансов пасив от гледна точка на емитента, като държавни ценни книжа и корпоративни облигации.

Класификацията и последващото оценяване на дългови инструменти зависят от:

- а) бизнес модела на Дружеството-майка в Групата за управление на активите;
- б) характеристиките на паричния поток на актива (след проведен SPPI тест).

Въз основа на тези фактори, Дружеството-майка в Групата класифицира своите дългови инструменти в една от трите категории финансови активи.

Паричните средства и банкови депозити са класифицирани в категорията, финансови активи, отчитани по амортизирана стойност предвид възприетия бизнес модел на Групата за събиране на договорни парични потоци.

Капиталови инструменти

Капиталовите инструменти са инструменти, които отговарят на определението за собствен капитал от гледна точка на емитента (т.е. инструменти, които не съдържат договорно задължение за плащане и доказват остатъчно участие в нетните активи на емитента). Такива инструменти са обикновените акции.

Групата впоследствие оценява всички капиталови инвестиции по справедлива стойност през печалбата и загубата (СПЗ). Печалбите и загубите от капиталови инвестиции, оценявани по СПЗ са включени в реда „Нетни печалби от инвестиции по справедлива стойност през печалбата и загубата“ в отчета за печалбата или загубата.

Вземания

Вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на дружеството, а оставалите – като нетекущи.

Печалби и загуби от финансови активи

Лихвеният доход по финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност и справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се изчислява при използване на метода на ефективния лихвен процент, се признава в отчета за доходите.

Доходът от дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби, се признава и отчита в отчет за всеобхватния доход, когато се установи, че дружеството е придобило правото върху този доход.

Обезценка на финансови активи. Модел на очакваните кредитни загуби

Групата използва общия, тристепенен подход за обезценка, който отразява промяната в кредитното качество на финансовите инструменти от първоначалното му признаване. Размерът на очакваните кредитни загуби, признати като коректив за обезценка, зависи от кредитния риск на инструмента при първоначалното му признаване и от промяната в кредитния риск през следващите отчетни периоди.

Анализът на промените в кредитното качество на финансовите активи спрямо първоначалното им завеждане определя рисковата им класификация в три основни фази, както и последващо признаване на обезценка. Всяка фаза е обвързана с оценката на Групата за кредитното качество на експозицията и следва изискванията на стандарта.

Във Фаза 1 се измерват очакваните кредитни загуби по дългови инструменти, които са с нисък кредитен риск при първоначално признаване или такива, при които няма значително нарастване на кредитния риск спрямо първоначално признаване. Промяната в кредитния риск се измерва чрез сравнение на кредитния рейтинг на емитента към момента на отчитане и първоначалното признаване на инструмента. Влошаване на кредитния рейтинг с два макро-класа конституира значително повишение на кредитния риск и обуславя измерване на доживотни ECL във Фаза 2. За дългов инструмент с висок кредитен риск се счита такъв, чийто кредитен рейтинг е от макро клас C. Дълговите инструменти на Групата са с нисък кредитен риск.

Методологията за оценка и измерване на очакваните кредитни загуби от дългови финансови инструменти се базира на хипотезата, че емитента може да не изпълни договорните си задължения през всяка една година от матуритета на инструмента. Информацията за вероятността от неизпълнение, както на държавен, така и на корпоративен емитент, се базира на ежегоден, публично достъпен доклад на Moody's Investors Service, който обхваща исторически наблюдаваните нива на неизпълнение. За измерването на ECL се използват PD стойности, на база изчисленията от Moody's Investors Service едногодишни среднопретеглени кумулативни стойности на PD за емитенти в 10 годишен падежен интервал, като те представляват годишната разлика в кумулативната вероятност от неизпълнение.

Групата прилага опростен подход при обезценката на търговски вземания, активи по договор и лизингови вземания.

Отписване на финансов актив

Финансовите активи се отписват, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществена част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго лице.

Когато Групата прехвърли финансов актив то оценява степента, до която ще запази рисковете и ползите от собствеността върху финансовия актив:

- ако Групата прехвърли в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието отписва финансовия актив и признава отделно като активи или пасиви всички права и задължения, създадени или запазени при трансфера;
- ако Групата запази по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието продължава да признава финансовия актив;
- ако Групата нито прехвърля, нито запазва по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието определя дали е запазило контрол върху финансовия актив:
- ако Групата не е запазила контрол, тя отписва финансовия актив и признава отделно като активи или пасиви всички права и задължения, създадени при трансфера.
- ако Групата е запазила контрол, тя продължава да признава финансовия актив до степента на продължаващото му участие във финансовия актив.

При отписването на финансов актив в неговата цялост разликата между балансовата стойност (оценена към датата на отписването) и полученото възнаграждение (включително всеки придобит нов актив минус всеки нов поет пасив) се признава в печалбата или загубата.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви се признават в отчета за финансовото състояние, когато предприятието стане страна по договорните условия на инструмента. Когато Групата признава за първи път финансов пасив, то го класифицира в съответствие с параграфи 4.2.1 и 4.2.2 на МСФО 9 и го оценява в съответствие с параграф

5.1.1 на МСФО 9. Дружеството-майка в Групата класифицира финансови пасиви като оценявани по амортизирана стойност, с изключение на:

а) финансови пасиви по справедлива стойност през печалбата или загубата. Тези пасиви, включително деривативи, които са пасиви, се оценяват впоследствие по справедлива стойност;

б) финансови пасиви, които произтичат от прехвърлянето на финансов актив, неотговарящо на условията за отписване, или когато се прилага подходът на продължаващото участие. Към оценяването на тези финансови пасиви се прилагат параграфи 3.2.15 и 3.2.17 от МСФО 9;

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Групата отписва финансов пасив /или част от финансовия пасив/, когато той е погасен - т. е. когато задължението, определено в договора, е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност на финансов пасив /или на част от финансов пасив/, който е прекратен или прехвърлен на трета страна, и платеното възнаграждение, включително прехвърлените и поети непарични активи и пасиви, се признава в отчета за доходите.

3.2. Приложима мерна база

Настоящият годишен консолидиран финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценка на някои активи и пасиви до тяхната справедлива стойност към края на отчетния период, доколкото това се изисква от съответните счетоводни стандарти и тази стойност може да бъде достоверно установена. Подобни отклонения от принципа на историческата цена са оповестени при оповестяване на счетоводната политика на съответните места по-нататък. Всички данни за 2024 г. и 2023 г. са представени в **хил.лв.**, освен ако не е посочено друго. Доходът на една акция се изчислява в лева.

3.3. Сравнителни данни

Съгласно българското счетоводно законодателство и регламентираните за приложение МСС, финансовата година приключва на 31 декември и търговските дружества са длъжни да представят годишни консолидирани финансови отчети към същата дата, заедно със сравнителни данни към тази дата на предходната година. В случай, че Групата е извършила промени в счетоводната си политика, които са приложени ретроспективно, или ако е извършила преизчисления или рекласификации на отделни позиции, то представя сравнителни данни за два предходни отчетни периода в отчета за финансовото състояние и съответстващите му пояснителни приложения както следва:

а) към края на предходния отчетен период;

б) към началото на най-ранния сравним период.

В останалите елементи на финансовия отчет и съответстващите им пояснителни сведения сравнителната информация се представя само към края на предходния отчетен период.

3.4. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

Текущо начисляване

Финансовите отчети, с изключение на отчета за паричните потоци са изготвени на база принципа на начисляването.

Статиите (елементите на финансовите отчети) са признати като активи, пасиви, собствен капитал, приходи и разходи, когато отговарят на дефинициите и критериите за признаване на тези елементи в Общите положения. Резултатите от транзакциите и други събития са признати, когато те настъпват, а не

когато са платени и са отразени в счетоводните записи и във финансовите отчети в периода, за който се отнасят.

Действащо предприятие

Консолидираният финансов отчет е изготвен на принципа - предположение на действащо предприятие, който предполага, че Групата ще продължи дейността си в обозримо бъдеще.

При оценката дали предположението за действащо предприятие е уместно приложено, ръководството на Групата е взело предвид цялата налична информация за бъдещето, което е най-малко 12 месеца, но без да се ограничава до дванадесет месеца от края на отчетния период.

Приложението на МСС изисква от ръководството на Групата да направи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки при изготвяне на консолидирания финансов отчет и при определяне стойността на някои от активите, пасивите, приходите, разходите и условните активи и пасиви. Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството на Групата към датата на изготвяне на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия консолидиран финансов отчет.

Счетоводните предположения и приблизителни счетоводни оценки, които са критични за дружествата в Групата са свързани предимно с пасивите и активите по застрахователни договори, обезценката на вземания по несъбрани премии, както и оценката на финансовите активи. Също така приблизителните оценки свързани с определяне на полезния живот на нетекущите материални и нематериални активи на дружествата в Групата, определянето на справедливата стойност на инвестиционните имоти, съществена приблизителна оценка е и определянето на срока на лизинговите договори, както и на дисконтовия процент при определени условия. Задълженията по планове за дефинирани доходи се измерват по нетната настояща стойност на задължението.

3.5. Функционална валута и валута на представяне

Функционалната валута на групата е валутата, в която се извършват основно сделките в страната, в която то е регистрирано. Това е българският лев, който съгласно местното законодателство е с фиксиран курс към еврото при съотношение 1 евро = 1,95583 лв. БНБ определя обменните курсове на българския лев към другите чуждестранни валути, използвайки курса на еврото към съответната валута на международните пазари. При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционална валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или събитието. Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционална валута, като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за всеки работен ден.

Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ към датата на финансовия отчет. Ефектите от курсови разлики, свързани с уреждането на сделките в чуждестранна валута или отчитането на сделките в чуждестранна валута по курсове, които са различни от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход в момента на възникването им.

Валутата на представяне във финансовите отчети на групата също е българският лев.

3.6. Управление на финансовите рискове

В хода на обичайната си дейност групата може да бъде изложена на различни финансови рискове. Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия

инструмент ще варира поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва валутен риск, лихвен риск и ценови риск. Кредитният риск е този, че едната страна по финансовия инструмент ще причини финансова загуба на другата, в случай че не изпълни договореното задължение. Ликвидният риск е такъв, че дружеството би могло да има затруднения при посрещане на задълженията си по финансовите пасиви.

От страна на ръководството на групата финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на активите и услугите, предоставяни от групата, цената на привлечените ресурси и да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

3.7. Значими счетоводни политики

- Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.
- Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.
- Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки, че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.
- Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2007 г.).

3.7.1. Нетекущи материални активи

Нетекущите материални активи се оценяват по цена на придобиване, образувана от покупната им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им и намалени с размера на начислената амортизация и евентуалните обезценка.

Признаване и оценка

Печалби и загуби при отписване на имоти, машини, съоръжения и оборудване се признават в печалбата или загубата. Когато преоценени активи се продават, сумите, включени в преоценъчен резерв, се рекласифицират в неразпределена печалба или загуба.

Рекласификация към инвестиционни имоти

Когато употребата на даден имот се промени от имот, ползван от собственика на инвестиционен имот, тогава имотът се преоценява до справедлива стойност и се рекласифицира като инвестиционен имот. Всяка печалба, възникнала от тази преоценка, се признава в печалби и загуби, доколкото тя обръща предходна загуба от обезценка за специфичния имот, като всяка остатъчна печалба се признава в ДВД и се представя в преоценъчния резерв. Всяка загуба се признава в печалбата или загубата.

Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато е вероятно, че бъдещи икономически ползи от тези разходи ще бъдат получени от Групата.

Амортизация

Амортизацията се изчислява така, че да се изпише цената на придобиване на имотите, машините, съоръженията и оборудването, намалена с очакваната им остатъчна стойност, на база линейния метод за очакваните им полезни животи, като обикновено се признава в печалбата или загубата. Активи на лизинг се амортизират за по-късия измежду срока на договора и техния полезен живот, освен когато е почти сигурно придобиването на собствеността върху тях до края на срока на договора. Земята не се амортизира.

Очакваните срокове на полезен живот за имоти, машини, съоръжения и оборудване са, както следва:

- компютри 2 години
- автомобили 4 години
- стопански инвентар 6.66 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е подходящо.

Преносните стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че тази стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната преносна стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер, като тогава превишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход.

Печалбата или загубата от продажбата на материални активи се определя като разлика между продажната стойност и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за всеобхватния доход.

Избраният праг на същественост за дълготрайните материални активи на групата е в размер на 700 лева.

3.7.2. Нетекущи нематериални активи

Признаване и оценка

Нематериални активи, придобити от Групата, имащи определен полезен живот, са представени по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация и загуби от обезценки.

Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато увеличават бъдещата икономическа полза от специфичния актив, за който се отнасят. Всички останали разходи, включително разходи за вътрешно генерирани репутация и търговски марки, се признават като разход в момента на тяхното възникване.

Амортизация

Амортизацията се изчислява така, че да се изпише цената на придобиване на нематериалните активи, намалена с очакваната им остатъчна стойност, на база линейния метод за очакваните им полезни животи, като обикновено се признава в печалбата или загубата.

Очакваните срокове на полезен живот са, както следва:

- лиценз 6.66 години
- софтуер 6.66 години
- други 6.66 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е подходящо.

Преносната стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които посочват, че преносната стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между продажната стойност и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за всеобхватния доход.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Групата е в размер на 700 лева.

3.7.3. Инвестиции в дъщерни дружества

Дъщерни са тези предприятия, които се намират под контрола на Дружеството-майка в Групата. Контролът върху дъщерните предприятия е налице, когато Дружеството-майка в Групата е изложено на, или има права върху променливата възвръщаемост от неговото участие в дружеството, в което е инвестирано и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху дружеството, в което е инвестирано. В консолидирания финансов отчет на Групата, инвестициите в дъщерни предприятия, се отчитат по цена на придобиване (по себестойност).

Притежаваните от Дружеството-майка в Групата инвестиции в дъщерни дружества подлежат на ежегоден преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Дружеството-майка в Групата е приело политика последващото оценяване на инвестициите в дъщерни предприятия да бъде по метода на собствения капитал.

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/загубата от продажбата им се представя съответно към финансови приходи/разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

3.7.4. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Дружеството-майка в Групата е в състояние да оказва значително влияние и има право на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, но не е контрол върху тази политика.

Инвестициите в асоциирани дружества се отразяват първоначално по цена на придобиване (по себестойност). Същите подлежат на тест за обезценка.

При покупка и продажба на инвестиции в асоциирани дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/загубата от продажбата им се представя съответно към финансови приходи/разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

3.7.5. Други дългосрочни капиталови инвестиции

Другите дългосрочни капиталови инвестиции представляват финансови активи, под формата на акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие), държани с дългосрочна перспектива.

Първоначално тези инвестиции се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията. Всички покупки и продажби на капиталови инвестиции се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която дружеството се ангажира да закупи или продаде актива.

Притежаваните от групата капиталови инвестиции се оценяват последващо по справедлива стойност, установена със съдействието на независим лицензиран оценител.

3.7.6. Финансови инструменти

Групата класифицира не-деривативните финансови активи в следните категории: финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата; финансови активи държани до падеж, заеми и вземания, обединено под общото наименование - дългови инструменти по амортизирана стойност и финансови активи на разположение за продажба.

Групата класифицира не-деривативните финансови пасиви като други финансови пасиви.

Не-деривативни финансови активи и финансови пасиви – признаване и отписване

Групата първоначално признава заеми и вземания и издадени дългови ценни книжа на датата, на която те са възникнали. Всички други финансови активи и финансови пасиви се признават първоначално на датата на търгуване.

Групата отписва финансов актив когато договорните права за паричните потоци от актива са погасени, или Групата прехвърля правата за получаване на договорените парични потоци от финансовия актив в сделка, според която значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността на финансовия актив са прехвърлени, или нито прехвърля, нито задържа значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността и не запазва контрол над прехвърления актив. Всяко участие в такъв отписан финансов актив, което е създадено или задържано от Дружество в Групата, се признава като отделен актив или пасив.

Групата отписва финансов пасив когато неговите договорни задължения са изпълнени, или са отменени, или са изтекли.

Финансови активи и пасиви се компенсират и нетната стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава и само тогава, когато Групата има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Не-деривативни финансови активи – оценяване

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Един финансов актив се класифицира като отчитан по справедлива стойност в печалби и загуби ако е държан за търгуване или е определен като такъв при първоначално признаване. Пряко свързаните разходи по сделката се признават в печалбата или загубата при възникване. Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби, се оценяват по справедлива стойност и всички свързани промени, включително доходи от лихви или от дивиденди, се отчитат в печалбата или загубата. Справедливата стойност на тези активи се определя чрез котирани цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

Финансови активи държани до падеж или дългови инструменти, отчитани по амортизирана стойност

Тези активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване те се оценяват по амортизирана стойност, по метода на ефективния лихвен процент. Дисконтиране не се извършва когато ефекта от него е несъществен.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определени плащания, които не се котират на активен пазар. Групата класифицира в тази категория търговските и други вземания, както и парите и паричните еквиваленти.

Търговски и други вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност на групата. Обикновено тяхното уреждане е договорено да се извърши в кратък срок и следователно те са класифицирани като текущи. Тези активи се признават първоначално по справедлива стойност (стойността на безусловното възнаграждение) плюс всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване те се оценяват по амортизирана стойност, по метода на ефективния лихвен процент.

Пари и парични еквиваленти

За целите на представяне в отчета за паричните потоци парични средства и парични еквиваленти представляват паричните средства в брой и по разплащателни сметки, безсрочни банкови депозити в български лева и валута, както и обичайно банкови депозити до 3 месеца.

Финансови активи на разположение за продажба – финансови активи отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Тези активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс пряко свързаните разходи по сделката. След първоначално признаване те се оценяват по справедлива стойност като промените различни от загуба за обезценка и валутни разлики се отчитат в ДВД и се представят в резерв за справедлива стойност. При отписване на тези активи, сумата от формирания за тях резерв се рекласифицира в печалбата или загубата на дружеството.

Последващото оценяване на финансовите инструменти се извършва съгласно Наредба № 53 на КФН за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, престахователите и Гаранционния фонд.

Справедлива стойност на финансови инструменти

МСФО 7 - Финансови инструменти: Оповестяване изисква да се оповести в бележките към финансовите отчети информация за справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. За тази цел справедливата стойност се дефинира като стойността, за която един актив може да бъде заменен или едно задължение уредено при директна сделка между информирани и желаещи осъществяването на сделката страни. Ако не е налична борсова цена на активен пазар, Групата използва техники за оценяване, като максимално използва подходящи наблюдаеми входящи данни и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите. Избраната техника на оценяване обхваща всички фактори, които пазарните участници биха взели в предвид при ценообразуването на сделката.

Най-доброто доказателство за справедлива стойност на финансов инструмент обичайно е цената на сделката, т.е. справедливата стойност на прехвърленото или получено възнаграждение. Ако Групата определи, че справедливата стойност при първоначално признаване се различава от цената на сделката и

няма доказателство за справедливата стойност чрез борсова цена на сходен актив или пасив, нито тя се базира на техника на оценяване, която използва данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се оценява по справедлива стойност, коригирана да разсрочи разликата между справедлива стойност при първоначално признаване и цената на сделката. В последствие тази разлика се признава в печалби и загуби разсрочено на подходяща база за живота на инструмента, но не по-късно от момента, когато оценката може изцяло да се подкрепи от наблюдаеми пазарни данни или сделката е приключена. Ако активът или пасивът, който се измерва по справедлива стойност има цена „купува” и цена „продава”, тогава Групата измерва активите и дългите позиции по цена „продава”, а пасивите и късите позиции по цена „купува”.

Справедливата стойност на депозит на виждане е не по-малка от сумата, дължима при поискване, дисконтирана от първоначалната дата, на която депозитът може да стане изискуем.

Оценяване по справедливата стойност

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване на основен (или най-изгоден) пазар при текущи пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е продажна цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна или определена чрез друг метод за остойностяване.

Някои от активите и пасивите на Групата се оценяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. За тези активи и пасиви, както и за активите и пасивите, за които се изисква оповестяване на оценената справедлива стойност Групата оповестява нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

Групата използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност:

Ниво 1 – Оценка на справедлива стойност, базирана директно на ценови котировки на активен пазар за идентични активи или пасиви;

Ниво 2 – Оценка на справедлива стойност, базирана на наблюдаеми данни, различни от тези в ниво 1, но основани директно или индиректно на тях и съотносими към актива или пасива;

Ниво 3 – Оценка на справедлива стойност посредством оценъчни техники, включващи данни за актива или пасива, които не са основани на налична пазарна информация (ненаблюдаеми данни).

В процеса на определяне на справедливата стойност на активите и пасивите, Групата използва пазарна информация доколкото такава е налична. Където информация от ниво 1 в йерархията на справедливите стойности не е налична, Групата прилага методи за остойностяване използващи максимално наблюдаеми хипотези и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите такива. Методите за остойностяване, използвани за оценяване на справедливата стойност, се прилагат последователно.

Не-деривативни финансови пасиви – оценяване

Не-деривативни финансови пасиви се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване тези пасиви се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективния лихвен процент.

Финансовите пасиви на Групата включват заеми, търговски и други задължения, несвързани със застрахователната дейност. Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащанията по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите се признават, когато дивидентите се одобрени на общото събрание на акционерите.

Акционерен капитал

Обикновени акции

Допълнителните разходи, пряко свързани с издаването на обикновените акции, нетно от данъчни ефекти, се признават като намаление на собствения капитал.

Сложни финансови инструменти

Сложни финансови инструменти, включват облигации, деноминирани в лева, които могат да се конвертират в обикновени акции по решение на държателя, като броя на акциите, които ще се издадат, не се влияе от промените в тяхната справедлива стойност.

Пасив-компонентът от сложен финансов инструмент се признава първоначално по справедливата стойност на сходен пасив, който няма опцията за конвертиране в акции. Капиталовият компонент се признава първоначално като разликата между справедливата стойност на сложния финансов инструмент като цяло и справедливата стойност на пасив-компонента. Всички пряко свързани разходи по сделката се разпределят към компонентите пасив и капитал пропорционално на техните първоначални балансови стойности.

След първоначално признаване, пасив-компонентът се оценява по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективния лихвен процент. Капиталовият компонент не се преоценява.

Лихви свързани с финансовия пасив се признават в печалби и загуби. При конвертиране финансовият пасив се рекласифицира в собствен капитал, като не се признава печалба или загуба.

Хеджиране на парични потоци

Когато един дериватив е определен като хеджиращ инструмент при хеджиране на паричните потоци, ефективната част от промените в справедливата стойност на дериватива се признава в ДВД и се натрупва в резерва от хеджиране. Всяка неефективна част от промените в справедливата стойност на дериватива се признава незабавно в печалбата или загубата.

Сумата, натрупана в собствен капитал, се отчита в ДВД и се рекласифицира в печалбата или загубата в същия период или в периоди, през който хеджираната позиция засяга печалбата или загубата.

Ако хеджиращият инструмент спре да отговаря на критериите за отчитане на хеджирането, изтече, или е продаден, погасен, упражнен, или определянето е оттеглено, тогава отчитането на хеджирането се прекратява проспективно. Ако прогнозната сделка вече не се очаква да възникне, тогава сумата, натрупана в собствен капитал, се рекласифицира в печалбата или загубата.

3.7.7. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти първоначално се оценяват по цена на придобиване и при последваща оценка по справедлива стойност, като промените се признават в печалбата или загубата.

Инвестиционни са тези имоти, които са използват от страна на групата с цел получаване на приходи от наем. Към групата на инвестиционните имоти се отчитат и представят и всички дълготрайни активи, които са неразделна част от тези имоти в процеса на тяхното ползване.

Печалбата или загубата от продажбата на инвестиционен имот (разликата между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на имота) се признава в печалбата или загубата за периода. Когато даден инвестиционен имот, който преди е бил класифициран като имоти, машини, съоръжения и оборудване, е продаден, всички свързани суми, признати в преоценъчен резерв, се прехвърлят в натрупани печалби и загуби от предходни периоди.

3.7.8. Материални запаси

Материалните запаси включват бланки под строга отчетност, дребен стопански инвентар, рекламни материали. При тяхната покупка материалните запаси се оценяват по цена на придобиване, която включва директните разходи по закупуването им и всички други преки разходи, свързани с доставката им. Оценката на потреблението им се извършва по метода на средно-претеглената цена. В края на всеки отчетен период те се оценяват по по-ниската между цената на придобиване или тяхната себестойност и нетната им реализуема стойност.

Нетната реализуема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

3.7.9. Вземания по застрахователни договори

Вземанията по застрахователни операции се признават когато възникне вземането за премии по застрахователни договори. При първоначално им възникване те се оценяват по сумата на всички дължими и получени премии през отчетния период по застрахователни договори. Отчетната стойност на вземанията по застрахователни операции се преглежда за обезценка при възникване на събития или обстоятелства, които сочат, че има възможност вземането да не е събираемо или трудносъбираемо. Загубите от обезценка се признават в отчета за всеобхватния доход.

3.7.10. Други вземания

Търговските и другите дългосрочни и краткосрочни вземания в лева са оценяват по стойността на тяхното възникване, а тези, деноминирани в чуждестранна валута - по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2023 г. и са намалени с начислената обезценка за несъбираеми и трудносъбираеми вземания. Групата начислява обезценка на търговските вземания, когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да събере всички дължими суми при настъпване на техния падеж. Като индикатори за потенциална обезценка на търговските вземания групата счита настъпили значителни финансови затруднения на дебитора, вероятността той да встъпи в процедура по несъстоятелност или неизпълнение на договорените ангажименти от страна на контрагента и забава на плащанията повече от 120 дни от датата на падежа. Обезценката се представя в счетоводния баланс като намаление на отчетната стойност на вземанията, а разходите от обезценката се представят в отчета за всеобхватния доход като текущи. Когато едно вземане е несъбираемо и за него има начислена обезценка, то се отписва за сметка на тази обезценка. Възстановяването на загуби от обезценка на търговски вземания се извършва през отчета за всеобхватния доход и се отчита като намаление на статията, в която преди това е била отразена обезценката.

3.7.11. Презастрахователни договори

Групата отстъпва към презастрахователи част от застрахователния риск, които носи по застрахователните договори. Очакваните ползи на Групата от сключването на презастрахователни договори са, че по

отношение на предстоящите плащания те се признават като презастрахователни активи в баланса в момента на тяхното възникване. Тези активи включват краткосрочни задължения на презастрахователите към дружеството, както и вземания, които зависят от очакваните обезщетения и ползи, произтичащи от съответните презастрахователни договори.

Групата периодично извършва преглед за обезценка на презастрахователните вземания и ако са налице условия за тяхната обезценка, те се намаляват до размера на сумата, която се очаква да бъде получена. Разликата се посочва като изменение в дела на презастрахователите в резерва за предстоящи плащания.

Презастрахователните пасиви представляват предстоящи задължения за плащане по презастрахователни договори, които са признати като разход на база на дължимите през отчетния период премии, обезщетения и комисионни.

Уреждането на вземанията и задълженията по презастрахователни договори се извършва на нетна база.

3.7.12. Парични средства и еквиваленти

Паричните средства в лева са оценяват по номиналната им стойност, а паричните средства, деноминирани в чуждестранна валута - по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2024 г. За целите на съставянето на отчета за паричните потоци, парите и паричните еквиваленти са представени като неблокирани пари по банковите сметки и в касата на дружеството.

3.7.13. Основен капитал

Обикновените поименни акции с право на глас са представени като основен капитал на Дружеството-майка в Групата. Основният капитал е представен по номиналната стойност на напълно заплатените акции.

3.7.14. Премии/(отбиви) от емисии на акции

Премииите или отбивите от емисии на акции представляват разликата между емисионната и номиналната стойност на емитираните и действително заплатените акции. Премииите и отбивите от емисии на акции се представят нетно от преките разходи по предлагането на емисията от акции.

3.7.15. Резерви

Резервите на групата се образуват от капитализирането на финансовите му резултати за съответния период, след облагането им с данък върху печалбата. Резервите от натрупаните финансови резултати могат да се използват с решение на Общото събрание на акционерите, съгласно Търговския закон и Учредителния акт на дружеството.

3.7.16. Нетекущи задължения

Нетекущите задължения в лева са оценяват по стойността на тяхното възникване, а тези деноминирани в чуждестранна валута – по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2024 г.

3.7.17. Текущи задължения

Текущите задължения в лева са оценяват по стойността на тяхното възникване, а тези деноминирани в чуждестранна валута – по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2024 г.

3.7.18. Задължения към наети лица, Доходи на наети лица

Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се отчитат като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена, ако Групата има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител и задължението може да се оцени надеждно.

3.8. Амортизация на дълготрайните активи

Амортизацията на дълготрайните материални и нематериални активи се начисляват, като последователно се прилага линейния метод.

Амортизационните норми са определят от ръководството въз основа на очаквания полезен живот по групи активи. При наличие на дълготрайни активи в баланса в края на всеки отчетен период ръководството на дружеството прави преглед на остатъчния полезен живот на активите и на преносните им стойности с цел да провери за наличието на индикации за обезценка и/или необходимост от промяна на амортизационните норми. При освобождаване на актив резултатът се признава в отчета за всеобхватния доход като нетна печалба или загуба от освобождаването.

3.9. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизии за задължения се начисляват в отчета за всеобхватния доход и се признават в счетоводния баланс, когато има правно или конструктивно задължение, в резултат на минало събитие и има вероятност определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевата стойност на парите е съществен, като се използва дисконтовата норма преди облагане с данъци отразяваща нетекущите пазарни оценки на времевата стойност на парите и ако е подходящо, специфичните за задължението рискове.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

Групата е страна по предявени, но неплатени регресни иски, възникнали в нормалния ход на застрахователната му дейност.

В случаите, в които се счита че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

3.10. Лизинг

Групата преценява дали договорът представлява или съдържа елементи на лизинг ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време. Ако се установи, че договорът съдържа лизинг Групата признава като актив с право на ползване и съответно задължение към датата, на която лизинговият актив е достъпен за използване от Групата за дългосрочните си лизингови договори.

Групата е избрала да не прилага изискванията в параграфи 22—49 по отношение на:

- а) краткосрочни лизингови договори; както и
- б) лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност (както е описано в параграфи Б3—Б8).

Лизинговите договори, по силата на които на Групата се прехвърлят всички значими рискове и изгоди от собствеността, се класифицират като финансов лизинг. При първоначално признаване наетите активи се отчитат по по-ниската от справедлива стойност и настояща стойност на минималните лизингови плащания. След първоначално признаване, активът се отчита според счетоводната политика, приложима

за съответния актив.

Приемането на МСФО 16 Лизинг води до признаване от Групата на актив с право на ползване и на свързаните с него лизингови задължения във връзка с всички предишни оперативни лизингови договори, с изключение на онези, които са идентифицирани като договори за активи с ниска стойност или с оставащ срок на лизинг по-малко от 12 месеца от датата на първоначалното прилагане.

Групата е приела модифицирания ретроспективен подход, при който кумулативният ефект от приемането на МСФО 16 се признава в собствения капитал като корекция на началния баланс на неразпределена печалба за текущия период и предходните периоди не се преизчисляват.

Към датата на приемане на стандарта Групата няма договори за оперативен лизинг.

За тези договори за лизинг, които преди са били класифицирани като финансов лизинг, счетоводната политика на групата е активът с правото на ползване и лизинговото задължение да са оценени със същите суми към датата на първоначалното прилагане на стандарта, с които са били съгласно МСС 17 непосредствено преди датата на първоначалното прилагане.

Минималните лизингови вноски по финансов лизинг се разпределят между финансови разходи и намаляване на неуредените задължения. Финансовите разходи се разпределят към всеки период за времето на лизинговия срок така, че да се постигне постоянен периодичен лихвен процент на остатъка от задължението.

3.11. Признаване на приходите и разходите

Приходите от продажбите и разходите за дейността са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления и плащания. Признаването на приходите и разходите се извършва при спазване на изискването за причинна и следствена връзка между тях. Приходите в чуждестранна валута се отчитат по централния курс на БНБ към датата на начисляването им.

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване плащане или възмездяване. Приходите, свързани със сделки по предоставяне на услуги се признава, когато резултатът от сделката може надлежно да се оцени.

3.11.1. Приходи от продажби на активи и услуги

Приходи от продажбата на стоки, материали и продукция се начисляват в отчета за всеобхватния доход, когато значителните рискове и облаги от собствеността са прехвърлени на купувача. Приходите от извършени услуги се начисляват в отчета за всеобхватния доход пропорционално на етапа на завършеност към края на отчетния период. Етапът на завършеност се определя чрез проверка на извършената работа.

3.11.2. Финансови приходи /(разходи)

Приходите и разходите за лихви се начисляват текущо, на база на договорения лихвен процент, сумата и срока на вземането или задължението, за което се отнасят. Те се признават като текущи в отчета за всеобхватния доход в момента на възникването им. Разходите за лихви, произтичащи от банкови заеми се изчисляват и начисляват в отчета за всеобхватния доход по метода на ефективния лихвен процент. Финансовите приходи и разходи се представят в отчета за всеобхватния доход нетно.

3.12. Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за бизнес комбинации или за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

3.12.1. Текущ данък

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки, влезли в сила, или по същество въведени към отчетната дата, и всички корекции за данъчни задължения или вземания за предходни години. Текущият данък включва също данъчни ефекти от дивиденди.

3.12.2. Отсрочен данък

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между сумите на активите и пасивите, признати във финансовия отчет, и сумите използвани за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за:

- временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели;
- разлики, свързани с инвестиции в дъщерни предприятия и съвместно контролирани предприятия, доколкото е вероятно, че те няма да имат обратно проявление в обозримото бъдеще; и
- облагаеми временни разлики, възникващи от първоначално признаване на репутация.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики когато те се проявяват обратно, на базата на закони, които са в сила, или са въведени по същество към отчетната дата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират само ако има правно основание за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви, и те се отнасят до данъци върху печалбата, наложени от едни и същи данъчни власти.

Актив по отсрочени данъци се начислява за неизползваните данъчни загуби, кредити и приспадащи се временни разлики, доколкото е вероятно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, срещу която те да могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

При определянето на текущия и отсрочения данък Групата взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими. Групата смята, че начисленията за данъчни задължения са адекватни за всички отворени данъчни години на базата на оценката на много фактори, включително интерпретиране на данъчни закони и предишен опит. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която Групата да промени своите преценки за адекватността на съществуващите данъчни задължения; такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода, когато такова определяне бъде направено

3.13. Дивиденди

Дивидентите се признават като намаление на нетните активи на дружеството от Групата и текущо задължение към неговите акционери в периода, в който е възникнало правото им да ги получат.

3.14. Свързани лица

За целта на изготвянето на настоящия финансов отчет акционерите, дружества под общ контрол, служителите на ръководни постове (ключов управленски персонал), както и близки членове на техните семейства, включително и дружества, контролирани от тях, се третираат като свързани лица.

3.15. Преустановени дейности

Групата третира като преустановена дейност всеки компонент, който е бил организационно обособен и е прекратен, поради окончателно спиране на съответните продажби към 31 декември на отчетната година.

3.16. Обезценка

Не-деривативни финансови активи

Финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалби и загуби, се преглеждат към всяка отчетна дата, за да се прецени дали съществуват обективни доказателства за обезценка.

Обективно доказателство, че финансов актив е обезценен, включва:

- неизпълнение или просрочие от длъжника;
- реструктуриране на задължението към дружество от Групата при условия, които дружеството от Групата иначе не би разглеждало;
- индикации, че длъжник или емитент ще изпадне в несъстоятелност;
- неблагоприятни промени в статуса на плащания на длъжник или емитент;
- изчезването на активен пазар за дадена ценна книга;
- наблюдаеми данни, които показват, че има измеримо намаление на очакваните парични потоци от група финансови активи.

За инвестиция в капиталова ценна книга обективно доказателство за обезценка включва значителен или продължителен спад в справедливата стойност под нейната цена на придобиване. За значителен спад Групата счита 20 процента, а за продължителен спад се счита период от 9 месеца.

Финансови активи отчитани по амортизирана стойност

Групата обезценява тези активи по модела на очакваните кредитни загуби, съгласно МСФО 9. Всички индивидуално значими активи се проверяват за специфична обезценка. Тези, за които няма специфична обезценка, след това се проверяват колективно за обезценка, която е възникнала, но все още не е идентифицирана. Активите, които не са индивидуално значими, се проверяват колективно за обезценка. Колективната проверка се прави като се групират заедно активи със сходни характеристики на риска.

При проверката на колективно ниво за обезценка, Групата използва историческа информация за времето за възстановяване и размера на възникналите загуби, и прави корекция ако текущите икономически и кредитни условия са такива, че е вероятно реалните загуби да бъдат по-големи или по-малки от предполагаемите на базата на историческите тенденции.

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на база на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти. Загуба от обезценка се признава в печалби и загуби и се отразява в корективна сметка.

Групата използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия им срок. Тези загуби представляват очаквания недостиг

в договорените парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент.

Финансови активи на разположение за продажба

Загуба от обезценка по отношение на финансов актив на разположение за продажба се признава чрез рекласификация на загубите натрупани в резерв от справедлива стойност в печалбата или загубата. Рекласифицираната сума е разликата между цената на придобиване (нетно от изплащания на главница и амортизация) и текущата справедлива стойност, намалена със загуба от обезценка призната преди в печалбата или загубата. Ако справедливата стойност на обезценена дългова ценна книга на разположение за продажба в последствие се увеличи, и увеличението може обективно да бъде свързано със събитие, настъпило след признаването на загубата от обезценка в печалбата или загубата, тогава загубата от обезценка се възстановява обратно в печалбата или загубата; в други случаи се възстановява в ОВД.

(а) Не-финансови активи

Отчетните стойности на нефинансовите активи на Групата (различни от инвестиционни имоти, материални запаси и отсрочени данъчни активи) се преглеждат към всяка отчетна дата с цел да се определи дали има индикации за обезценка. В случай, че съществуват такива индикации, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. За нематериални активи с неопределен полезен живот, или които още не са готови за употреба, възстановимата стойност се определя на всяка година по едно и също време. Загуба от обезценка се признава в случай, че балансовата стойност на един актив или обект, генериращ парични потоци (ОГПП), превишава неговата възстановима стойност.

Възстановимата стойност на актив или ОГПП, е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и риска специфичен за актива или за ОГПП. За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или ОГПП.

(б) Не-финансови активи

Загуби от обезценка се признават в печалби и загуби за активи, които не са преоценени. Загуба от обезценка за преоценен актив се признава в ОВД доколкото тази обезценка не надвишава сумата на преоценъчния резерв за същия актив. Такава загуба от обезценка за преоценен актив намалява преоценъчния резерв за същия актив. Загуби от обезценка признати за ОГПП се разпределят така, че да намалят балансовите стойности на активите в обекта пропорционално.

Загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

3.17. Застрахователни приходи

Застрахователните приходи за периода представляват сумата на очакваните постъпления от премии (коригирани за отразяване на стойността на парите във времето и ефекта на финансовия риск, ако при

първоначалното признаване Групата очаква, че периодът между предоставянето на всяка част от услугите и свързания падеж на премията е повече от една година), които са разпределени към периода.

3.18. Изплатени обезщетения

Изплатените обезщетения се състоят от изплатените суми и ликвидационни разходи.

3.19. Застрахователни пасиви

Съгласно МСФО 17 Дружеството формира Пасив за остатъчно покритие и Пасив за възникнали щети.

Пасив за остатъчно покритие /ПОП/

Дружеството от Групата формира Пасив за остатъчно покритие с цел покриване на претенциите и разходи, които се очаква да възникнат след датата на отчета по застрахователни договори, които са в покритие и след края на отчетния период.

Пасивът за остатъчно покритие включва пълния размер на получения премиен приход през периода по договорите, действащи в края на отчетния период, намален с платената част от аквизиционните разходи, намален със спечелените през отчетния период премии.

За Групи, със срок на покритие над 1г. или при изготвяне на междинни отчети, ПОП за всеки следващ започнат отчетен период се определя като сбора на ПОП в началото на периода плюс/минус сумите описани в предходното изречение.

Пасив за възникнали щети

Дружеството от Групата оценява пасивът за възникнали щети на база очакваните изходящи парични потоци свързани с претенции, като включва корекция, отразяваща стойността на парите във времето и финансовите рискове, свързани с бъдещите парични потоци. Добавена е и корекция за риск, по отношение на нефинансов риск.

Пасивът за възникнали щети включва:

- предявени, но неизплатени претенции;
- възникнали, но непредявени претенции;
- разходите за уреждане на претенциите.

Предявени, но неизплатени претенции са метода "Претенция по претенция", съгласно който в него се включва очакваният размер на плащанията за всяка предявена, но неплатена претенция. За изчисляване на размера на резерва за предявени, но неизплатени претенции за всяка новопредявена претенция се образува първоначален резерв въз основа на статистически методи, като при извършване на експертна оценка на претенцията резервът се променя въз основа на оценката, за да отразява очаквания размер на плащането по претенцията.

По видовете дейност размера на пасива е образуван чрез прилагане на статистически методи, отчитащи тенденциите в развитието на претенциите и тяхното предявяване във времето, инфлацията, индивидуалните характеристики на портфейла на дружеството и други фактори, като се правят допускания до каква степен наблюдаваните тенденции ще имат отражение за бъдещото развитие.

3.20. Комисионни на застрахователните посредници

Дружеството от Групата има сключени договори за застрахователно посредничество с физически и юридически лица. Размерът, условията и редът за изплащане на комисионното възнаграждение се определят съгласно договорите за застрахователно посредничество.

3.21. Аквизиционни разходи

В аквизиционните разходи са включени преки комисиони за сключване или подновяване на застрахователни договори и косвени разходи, свързани с реклама, административните разходи за обработка на документи и предложения за издаване на договори, включването им в застрахователния портфейл и подновяване на вече сключени договори.

Аквизиционните разходи се признават като разход през отчетния период, в който са извършени.

3.22. Административни разходи

В административните разходи са включени разходите за издръжка на Управлението на Дружеството от Групата, разходи за амортизация и други разходи за инкасиране и обслужване на застрахователния портфейл.

IV. ПОЯСНЕНИЕ ЗА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

1. НЕТЕКУЩИТЕ НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Нетекущите нематериални активи са оценени по тяхната цена на придобиване, намалена с начислената амортизация.

През 2024 год. Дружеството от Групата е придобило програмни продукта -софтуери и доразработки към тях.

НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

(всички суми са в хил.лева)

	Софтуер	Общо
Отчетна стойност	45	
На 1 януари 2024 г.		
Придобити	0	0
<i>Салдо към 31 декември 2024 г.</i>	<i>45</i>	<i>45</i>

2. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ И ДРУГИ ПРЕДПРИЯТИЯ , В КОИТО ДРУЖЕСТВОТО-МАЙКА ИМА УЧАСТИЕ

Съгласно счетоводна политика дружеството-майка на Групата отчита тази инвестиция по метода на собствения капитал

Към 31.12.2024 година дяловите участия в търговски дружества са както следва:

ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ АД

Инвестиции в асоциирани предприятия (всички суми са в хил.лева)

31.12.2024 г.

<i>Инвестиции в асоциирани и други предприятия</i>	<i>% участие</i>	<i>сума участие хил.лв.</i>
"АЛТОМАКС" АД	9,73%	593
ОБЩО		593

31.12.2023г.

<i>Инвестиции в асоциирани и други предприятия</i>	<i>% участие</i>	<i>сума участие хил.лв.</i>
Алтомакс АД	9,73%	593
ОБЩО		593

Извършен е преглед към 31.12.2024 год. за наличие на индикации за обезценка на инвестицията в асоциирано дружество и Ръководството на Групата счита, че не са налице индикации за обезценка.

3. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ

Дружеството от Групата е придобило в годините държавни ценни книжа, които е класифицирало като инвестиции държани до падеж, като са оценени по амортизирана стойност. Дружеството от Групата притежава нетекущи финансови активи на обща стойност 3 889 хил.лв. (за 2023 година: 3 921 хил.лв.), както следва:

Дългови ценни книжа, издадени от Република България

Дружеството от Групата притежава ДЦК на обща стойност 2 688 хил.лв. (за 2023 година: 2 727 хил.лв.), както следва:

2024 год.

емисия №	Номинал / брой акции	Цена на придобиване хил.лв.	Преоценена стойност хил.лв.
XS1382696398	700 000	1 605	1 467
BG2040017217	85 000	87	85
BG2040015211	545 000	651	559
BG2040119211	170 000	173	172
BG2030020114	405 000	405	405
ОБЩО	2 505 000	3 619	2 688

2023 год.

емисия №	Номинал / брой акции	Цена на придобиване хил.лв.	Преоценена стойност хил.лв.
XS1382696398	700 000	1 605	1 490
BG2040017217	85 000	87	86
BG2040015211	545 000	651	574
BG2040119211	170 000	173	172

„ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ” АД
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2024 година

BG2030020114	405000	405	405
ОБЩО	2 505 000	3 619	2 727

През 2010 г. Дружеството от Групата е закупило държавни ценни книжа, издадени от Република Гърция, които е класифицирало като инвестиции държани до падеж. През 2012 г. във връзка с проведено от Република Гърция реструктуриране на държавния дълг са обменени ценните книжа, притежавани от дружеството с нови облигации. Същите са квалифицирани като инвестиции, държани до падеж, като са оценени по амортизирана стойност. Съгласно практика относно оценка и оповестяване на експозиции към гръцки държавен дълг, държан от поднадзорни на КФН лица (приета от КФН с Протокол № 19/05.04.2012 г.) за посочените ценни книжа е приложен алтернативен счетоводен начин на отчитане на обезценката на новите облигации, текущо отчитани по амортизирана стойност, като загубите от обезценка са изчислени на база очакваните бъдещи парични потоци на новите облигации, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. В дългосрочен план няма индикация за предстоящи събития, които биха повлияли негативно върху финансовите показатели на дружеството, като се има предвид че през 2024 г. дружеството е получило годишното лихвено плащане по посочените книжа. Дружеството от Групата притежава нетекущи финансови активи издадени от Република Гърция на обща стойност 1 201 хил.лв. (към 31.12.2023 – 1 194 хил.лв.), както следва:

2024 год.

Дългови ценни книжа, издадени от Република Гърция

емисия №	Номинал / брой акции	Цена на придобиване хил.лв.	Преоценена стойност хил.лв.
GR0138010765	140 800	222	241
GR0138012787	140 800	222	239
GR0138014809	140 800	223	240
GR0138013793	140 800	222	240
GR0138011771	140 800	222	241
ОБЩО	704 000	1 111	1 201

2023 год.

емисия №	Номинал / брой акции	Цена на придобиване хил.лв.	Преоценена стойност хил.лв.
GR0138010765	140 800	222	240
GR0138012787	140 800	222	239
GR0138014809	140 800	223	238
GR0138013793	140 800	222	238
GR0138011771	140 800	222	239
ОБЩО	704 000	1 111	1 194

ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА И ЗАГУБАТА

Групата класифицира финансовите си активи като активи, държани за търгуване, придобити с цел получаване на печалба в следствие на краткотрайни промени в цените. Тези активи могат да бъдат продавани при необходимост от ликвидни средства, при промени в цената им и други.

Оценката на финансовите активи се извършва съгласно МСФО 9.

При първоначално признаване финансовите активи налични за продажба се оценяват по справедлива стойност към момента на придобиване (цена на придобиване и преки разходи). При последващо оценяване активите се оценяват по пазарна цена към края на месеца. При оценката се използва информация за продажна цена на активен борсов пазар на подобни активи. Дружеството от Групата притежава финансови активи, оценявани по справедлива стойност, както следва:

Облигации, издадени от търговски дружества - към 31.12.2024 г. Дружеството от Групата притежава облигации в публични дружества - „Ти Би Ай Банк „ АД, търгуеми на регулиран пазар на обща стойност 721 хил.лв. (към 31.12.2023: 768 хил.лв.), както следва:

емисия №	Номинал / брой акции	Цена на придобиване		Преоценена стойност	
			хил.лв.		хил.лв.
BG2100007215	4		721		721
ОБЩО	4		721		721

4. ДЪЛГОСРОЧНИ ИНВЕСТИЦИИ

Към 31.12.2024 година в структурата на дългосрочните инвестиции са включени:

- участие в капитала на Лев Корпорация АД - 6 832 хил.лв. съгласно оценка на вещи лица

Към 31.12.2023 година в структурата на дългосрочните инвестиции са включени:

- участие в капитала на Лев Корпорация АД - 6 832 хил.лв. съгласно оценка на вещи лица

5. ДМА – имоти, машини и съоръжения

Към 31 декември 2024 и 2023 година Имотите, машините съоръженията и оборудването включват:

Нетекущите активи имоти, машини и съоръжения на Тони Консулт ООД са ползвани като обезпечение по предоставено дългосрочно банково финансиране. Върху търговското предприятие на ТОНИ КОНСУЛТ ООД е вписан особен залог в полза на Първа Инвестиционна Банка АД по Договор за банков кредит с максимално допустим размер на овъдрафта 2 800 хил.лв., с краен срок на погасяване 30.09.2026г. ТОНИ КОНСУЛТ ООД е предоставило заем на Първа Инвестиционна Банка АД съгласно Анекси към Договор за банков кредит р размер на 500 хил.лв.

Към края на 2024 г. и 2023 г. е извършен преглед на активите за обезценка в резултат на който не е признат и отчетен разход за обезценка.

Към 31 декември 2024 година Имотите, машините съоръженията и оборудването на ХАРМОНИЯ ТМ АД са на стойност 2 282 х.лв. За изготвянето на консолидираните данни е начислена амортизация към 31.12.2024 г. , респективно 31.12.2023 г. върху преоценената стойност на сгради и машини.

ТЕКУЩИ АКТИВИ

6. КРЕДИТИ

Текущи фианасови активи	31.12.2024 г.	31.12.2023 г.
Кредити и вземания (кредити, заеми и финансов лизинг)	2 966	2 537
Общо	2 966	2 537

7. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	31.12.2024 г.	31.12.2023 г.
Материални запаси	513	551

За материалните запаси не са отчетени разходи за обезценка към 31.12.2024 г. и респективно към 31.12.2023 г.

8. ВЗЕМАНИЯ

Вземанията са оценени по стойността на тяхното възникване.

ВЗЕМАНИЯ

	31 декември	
	2024 г.	2023 г.
Вземания от посредници	596	45
Други вземания	48	871
	644	916

9. ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА

Паричните средства са представени в лева са оценени по номиналната им стойност, а деноминиранияте парични средства в чуждестранна валута – по заключителния курс на БНБ към 31.12.2024 година.

Структурата на паричните средства се илюстрира със следната таблица:

ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31 декември	
	2024 г.	2023 г.
В каса и разплащателни сметки	1 195	2 720
В чуждестранна валута		2
В български лева	1 195	2 718
	1 195	2 720

10. ПОДЧИНЕН СРОЧЕН ДЪЛГ

През 2016 година Дружеството от Групата е сключило договор за предоставяне на подчинен дълг с „ЗК Лев Инс” АД за 300 хил.лв. Средствата по този договор се предоставят без срок. Условиата на подчинения дълг са в съответствие с членове 72 и 73 от Директива 2009/139 / ЕО.

През 2024 година Дружеството от Групата сключва анекс към договор за предоставяне на подчинен дълг с „ЗК Лев Инс” АД за 1 250 хил.лв. Средствата по този договор се предоставят без срок.

11. ПАСИВИ ПО ИЗДАДЕНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДОГОВОРИ

Към 31.12.2024 г. структурата на пасивите по издадени застрахователни договори, които показват задължението по остатъчно покритие и задължението за възникнали щети е както следва:

„ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ” АД
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2024 година

Структура на пасивите по издадени договори – Злополука , Заболяване

	31.12.2024					31.12.2023			
	Пасив за остатъчно покритие	Пасив за възникнали щети		Общо		Пасив за остатъчно покритие	Пасив за възникнали щети		Общо
	Без компонент на загуба	Оценка на настоящата стойност на бъдещите парични потоци	Корекция за риск			Без компонент на загуба	Оценка на настоящата стойност на бъдещите парични потоци	Корекция за риск	
Пасиви по застрахователни договори към 01 януари	(186)	(2 014)	(59)	(2 260)	Пасиви по застрахователни договори към 01 януари	(222)	(1 877)	(61)	(2 161)
Приходи от застрахователни договори	2 899			2 899	Приходи от застрахователни договори	5 589			5 589
Направени разходи		(5 468)	(87)	(5 555)	Направени разходи		(7 163)	(148)	(7 311)
Промяна в пасив за възникнали щети		1 628	119	1 747	Промяна в пасив за възникнали щети		1 138	150	1 288
Застрахователни финансови разходи през печалбата и загубата	-	(32)	-	(32)	Застрахователни финансови разходи през печалбата и загубата	-	(42)	-	(42)
Застрахователни финансови разходи през друг всеобхватен доход		(17)		(17)	Застрахователни финансови разходи през друг всеобхватен доход		(2)		(2)
Общо приходи /разходи,включени в изчислението на пасивите по застрахователни договори	2 899	(3 889)	32	(959)	Общо приходи /разходи,включени в изчислението на пасивите по застрахователни договори	5 589	(6 069)	2	(479)
Получени премии	(3 060)			(3 060)	Получени премии	(5 552)			(5 552)
Платени щети		2 749		2 749	Платени щети		3 798		3 798
Платени разходи		2 060		2 060	Платени разходи		2 134		2 134
Общо паричен поток	(3 060)	4 809		1 749	Общо паричен поток	(5 552)	5 932	0	380
Пасиви по застрахователни договори към 31 декември	(347)	(1 094)	(28)	(1 469)	Пасиви по застрахователни договори към 31 декември	(186)	(2 014)	(59)	(2 260)

„ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ” АД
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2024 година

Структура на пасивите по издадени договори – Дългосрочна застраховка Живот

	31.12.2024						31.12.2023			
	Пасив за остатъчно покритие		Пасив за възникнали щети	Общо			Пасив за остатъчно покритие		Пасив за възникнал и щети	Общо
	Без компонент на загуба	Марж договорно обслужване					Без компонент на загуба	Марж договорно обслужване		
Пасиви по застрахователни договори към 01 януари	(925)	(316)	(52)	(1 293)	Пасиви по застрахователни договори към 01 януари	(831)	(402)	(61)	(1 295)	
Приходи от застрахователни договори	371			371	Приходи от застрахователни договори	419			419	
Направени разходи			(917)	(917)	Направени разходи		0	(817)	(817)	
Промяна в пасив за възникнали щети			55	55	Промяна в пасив за възникнали щети			47	47	
Загуби по обременителни договори		(176)		(176)	Загуби по обременителни договори		88		88	
Застрахователни финансови разходи през печалбата и загубата		-	(1)	(1)	Застрахователни финансови разходи през печалбата и загубата	-	-	(1)	(1)	
Застрахователни финансови разходи през друг всеобхватен доход	(1)	2		(1)	Застрахователни финансови разходи през друг всеобхватен доход	1	(2)		(1)	
Общо приходи /разходи,включени в изчислението на пасивите по застрахователни договори	369	(174)	(863)	(668)	Общо приходи /разходи,включени в изчислението на пасивите по застрахователни договори	419	86	(771)	(265)	
Получени премии	(387)			(387)	Получени премии	(513)			(513)	
Платени щети			591	591	Платени щети			479	479	
Платени разходи			261	261	Платени разходи			301	301	
Общо паричен поток	(513)		780	852	Общо паричен поток	(513)	0	780	267	
Пасиви по застрахователни договори към 31 декември	(942)	(490)	(63)	(1 495)	Пасиви по застрахователни договори към 31 декември	(925)	(316)	(52)	(1 293)	

„ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ” АД
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2024 година

Структура на пасивите по презастрахователен договор в х.лв.

31.12.2024					31.12.2023				
	Пасив за остатъчно покритие	Пасив за възникнали щети		Общо		Пасив за остатъчно покритие	Пасив за възникнали щети		Общо
	Без компонент на загуба	Оценка на настоящата стойност на бъдещите парични потоци	Корекция за риск			Без компонент на загуба	Оценка на настоящата стойност на бъдещите парични потоци	Корекция за риск	
Пасиви по презастрахователни договори към 01 януари	-	631	18	650	Пасиви по презастрахователни договори към 01 януари	-	511	17	528
Отстъпени премии на презастраховател				(893)	Отстъпени премии на презастраховател	(893)			(893)
Възстановни щети		582	15	597	Възстановни щети		2 163	64	2 227
Промяна в пасив за възникнали щети - подход на разпределение на премията - отстъпени		(418)	(30)	(448)	Промяна в пасив за възникнали щети - подход на разпределение на премията - отстъпени		(799)	(62)	(861)
Презастрахователни финансови разходи през печалбата и загубата	-	10	-	10	Презастрахователни финансови разходи през печалбата и загубата	-	12	-	12
Презастрахователни финансови разходи през друг всеобхватен доход		6		6	Презастрахователни финансови разходи през друг всеобхватен доход		1		1
Общо приходи /разходи, включени в изчислението на пасивите по застрахователни договори		180	(15)	165	Общо приходи /разходи, включени в изчислението на пасивите по застрахователни договори	(893)	1 376	2	485
Отстъпени премии на презастраховател					Отстъпени премии на презастраховател	893			893
Възстановни щети		(694)		(694)	Възстановни щети		(1 257)		(1 257)
Общо паричен поток		(694)		(694)	Общо паричен поток	893	(1 257)	0	(364)
Активи по презастрахователни договори към 31 декември	-	118	3	121	Активи по презастрахователни договори към 31 декември	-	631	18	650

12. КАПИТАЛ

Основният капитал на Групата е представен по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация. Към 31.12.2024 г. внесенят капитал е в размер на 13 769 хил.лв. Процентното разпределение на акциите от капитала на Дружеството-майка между акционерите е както следва:

АКЦИОНЕР	брой акции	относителен дял в %
ЗК „Лев Инс” АД	91 310	66.315%
„ЛЕВ КОРПОРАЦИЯ” ЕООД	38 314	27.826%
„ЛЕВА ГРУП” ЕООД	4 039	2.933%
СДРУЖЕНИЕ „БЧК”	3 029	2.199%
Група физически лица	998	0.723%
ОБЩО:	137 690	100%

13. НЕТЕКУЩИ ФИНАНСОВИ АКТИВИ

Нетекущи Финнсови пасиви	31.12.2024 г.	31.12.2023 г.
Кредити и задължения	2 364	1 973
	2 364	1 973

14. ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ ПАСИВИ

Отсрочени данъчни пасиви	31.12.2024 г.	31.12.2023 г.
Отсрочени данъчни пасиви	152	159
	152	159

15. Задължения и други пасиви

Текущите задължения са оценени по стойността на тяхното възникване.

Тяхната структура се илюстрира чрез следните две таблици:

ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31 декември	
	2024	2023
Задължения към презастраховател	58	247
Задължения към персонала и осигурителни институции	82	233
Други задължения	603	378
	743	858

IV. ПОЯСНЕНИЯ ПО ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА И ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Резултатът от застрахователни услуги се формира от приходите и разходите, извършени от Дружеството в Групата, във връзка с издадени застрахователни договори и държани презастрахователни договори.

При първоначалното прилагане на Международен счетоводен стандарт за финансово отчитане 17 - Застрахователни договори (МСФО 17), Дружеството в Групата прилага подхода на разпределение на премията по отношение на всички издадени застрахователни договори и всички държани презастрахователни договори.

Дружеството в Групата избира да прилага чл. 59, (а) от МСФО 17, като признава всички парични потоци за придобиване на застраховане като разходи, когато направи тези разходи, тъй като приема, че периодът на покритие по всеки договор в групата при първоначалното признаване е не повече от една година.

Дружеството в Групата класифицира разходите си като пряко относими и неотносими към издадените застрахователни договори.

В резултата от застрахователни услуги се включват само пряко относимите разходи към издадените застрахователни договори. От своя страна те са разделени на такива, които се признават в момента на тяхното извършване и такива, които се дисконтират през изчисленията за пасива за остатъчно покритие.

Разходите, класифицирани като неотносими, не се включват в резултата от застрахователни услуги. Те се представят в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като други оперативни разходи.

16. РЕЗУЛТАТ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ УСЛУГИ

Бележки по позициите в отчета за печалба или загуби са илюстрирани със следните таблици:

в хил. лв	2024 г.	2023 г.
Приходи от застрахователни договори		
Очаквани премии	3 269	6 096
Общо приходи от застрахователни договори	3 269	6 096
Освобождаване марж на договорно обслужване		88
Освобождаване марж на договорно обслужване		88
Разходи по застрахователни услуги		
<i>Разходи, дисконтирани през изчислението на пасивите по издадени застрахователни договори</i>		
Брутни възникнали щети	(4 151)	(5 692)
Промяна в пасива за възникнали щети	(1 683)	(1 185)
Промяна в корекцията за риск	(119)	(150)
<i>Разходи, признати в момента на тяхното възникване</i>		
Относими аквизиционни разходи	(1 841)	(1 840)
Относими оперативни разходи	(479)	(596)
Общо разходи по застрахователни услуги	(4 845)	(6 793)
Резултат от застрахователни услуги	(1 576)	(697)
Нетни разходи по държани презастрахователни договори		
<i>Нетни разходи, дисконтирани през изчислението на пасивите по издадени застрахователни договори</i>		
Отстъпени премии на презастраховател		(893)
Възстановени щети	597	2 227
Промяна в пасива за възникнали щети	(-418)	(799)
Промяна в риска за неизпълнение на задълженията на презастраховател	(-31)	(62)
Нетни приходи по държани презастрахователни договори	148	473
Нетен резултат от застрахователни услуги	(1 428)	(224)

17. РЕЗУЛТАТ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

В ХИЛ. ЛВ	2024 г.	2023 г.
Нетна доходност от инвестиции в т.ч.		385
Приходи от лихви и такси		505
Промяна в стойността на инвестиции		84
Финансови разходи		(204)

Другите разходи включват отписани вземания и платени санкции от регулаторни органи.

Съгласно българското данъчно законодателство за 2024 година Групата дължи корпоративен данък върху печалбата в размер на 10%. През 2024 година Групата завършва с отрицателен финансов резултат.

V. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Към 31.12.2024 год. Групата прави следните оповестявания по повод свързани лица:

- ЗК „Лев Инс“ АД
- „Лев корпорация“ АД
- „Тони консулт” ООД
- „Хармония-ТМ» АД
- Лева груп“ ЕООД
- Сдружение „БЧК”
- Алтомакс АД
- Валентин Валентинов Илиев
- Адриан Ненов Димов
- Павел Валериев Димитров
- Владислав Милев

ЗК „Лев инс” АД е акционер, притежаващ 66.315% от гласовете в Общото събрание на акционерите на „Животозастрахователен институт” АД и има контрол над дружеството..

„Животозастрахователен институт” АД е съдружник, притежаващ 65.50% от „Тони консулт” ООД и има контрол над дружеството.

„Животозастрахователен институт” АД е акционер, притежаващ 94.16% от „ХАРМОНИЯ-ТМ” АД и има контрол над дружеството.

Сделки свързани лица

„ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ” АД
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2024 година

Към 31.12.2024 г. Дружество от Групата има сключен презастрахователен договор със ЗК „Лев инс” АД. Остойностяването на договора е на годишна база по приложен образец ,който да съдържа нетна събрана премия , изплатени обезщетения и настъпили ,но неизплатени (висящи) щети към края на съответната година.

За 2024 г. между дружествата - ЗК „Лев инс” АД и „Животозастрахователен институт” АД е сключен презастрахователен договор, по силата на който Животозастрахователен Институт АД пласира 75% от действието на конкретен засрахователен договор по засраховка злополука и заболяване.

Към 31.12.2024 г. действа сключен договор за сътрудничество със Сдружение «БЧК» .

Приходи от сделки свързани лица

	2024	2023
Приходи сделки свързани лица:	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
➤ Застрахователен договор		
ЗК Лев Инс АД	1 250	1987
Общо приходи от сделки свързани лица	1 250	1987

• **Разходи от сделки свързани лица**

	2023	2022
Разходи от сделки свързани лица:	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
➤ Застрахователен договор		
ЗК Лев Инс АД	-	1624
Общо разходи сделки свързани лица	-	1624

Сделки с ключов управленски персонал

Към 31.12.2024г. ”Животозастрахователен институт,, АД има сключен презастрахователен договор със ЗК „Лев инс” АД. Остойностяването на договора е на годишна база по приложен образец ,който да съдържа нетна събрана премия , изплатени обезщетения и настъпили ,но неизплатени (висящи) щети към края на съответната година.

Към 31.12.2024г. действа сключен договор за сътрудничество със Сдружение «БЧК» .

За 2024 г. между дружествата - ЗК „Лев инс” АД и „Животозастрахователен институт” АД е сключен презастрахователен договор, по силата на който Животозастрахователен Институт АД пласира 75% от действието на конкретен засрахователен договор по засраховка злополука и заболяване.

Разчети със свързани лица в края на годината

• **Вземания свързани лица в края на годината :**

	2024	2023
Вземания	BGN '000	BGN '000
ЗК Лев Инс АД	-	-
Общо вземания свързани лица	-	-

• **Задължения свързани лица в края на годината :**

	2024	2023
Задължения	BGN '000	BGN '000

ЗК Лев Инс АД	1 550	997
Общо задължения свързани лица	1 550	997

Задълженията към 31.12.2024 г. в размер на 1 550 хил.лв., респективно към 31.12.2023 г. са по договори за подчинен срочен дълг от 2016г. между ЗК Лев Инс АД и Животозастрахователен институт АД.

VI. УСЛОВНИ АКТИВИ И УСЛОВНИ ПАСИВИ

През 2024 година не са предявявани правни и гаранционни иски от и към Дружествата в Групата.

VII. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Цели и политика на ръководството по отношение управление на рисковете, на които е изложено дружеството

Групата е изложена на различни видове рискове, свързани с притежаваните финансови инструменти и по-конкретно с риска от възвращаемостта от направените инвестиции, т.е. риска от загуба, когато възвращаемостта на инвестицията се различава от очакваното и с риска, които е свързан с разходите – риска от загуба когато разходите са по-големи от очакваното. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск, лихвен и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от ръководството на Дружествата в Групата. Приоритет на ръководствата е да обезпечи адекватна система за навременното идентифициране и управление на различните видове рискове, като първостепенно значение в такава система имат процесите по управление на рисковете, механизмите за поддържането им на приемливо ниво, осигуряване на оптимална ликвидност и диверсификация на застрахователния портфейл на дружество от групата.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложени Дружествата в Групата, са описани по-долу.

- **Пазарен риск**

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружествата в Групата са изложени на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружествата. За избягване на риска от концентрация в определени финансови инструменти дружество от Групата се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на застрахователните резерви. Освен това през текущия и предходен отчетен период дружеството от Групата не е ползвало хеджиращи инструменти пред характера, структурата и обема на поддържания инвестиционен портфейл.

- **Валутен риск**

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева.

Чуждестранните трансакции на Дружествата в Групата, деноминирани главно в евро не излагат Дружествата в Групата на значителен валутен риск. Към 31 декември 2023 курса на Еврото е фиксиран на 1.95538 лв./евро.

- **Кредитен риск**

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружествата в Групата. Дружествата в Групата са изложени на този риск във връзка с различни финансови инструменти,

„ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ“ АД
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2024 година

като възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства и други. По отношение на кредитния риск от „Вземания от застраховани лица“, който е свързан с неплащане на премиите или вноските по полици, дружеството от Групата е въвело политика за автоматично прекратяване на полиците в просрочие. Обезпечаването на тези вземания се извършва съгласно чл. 83 от Наредба № 53. Излагането на Дружествата в Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

31 декември 2024

Групи финансови активи – балансови стойности:	2024	2023
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Текущи финансови активи	2 475	2 537
Вземания от посредници	-	45
Материални запаси	513	551
Вземания от клиенти различни от застрахователни	0	0
Други вземания	2 106	871
Пари и парични еквиваленти	1 195	2 720
Балансова стойност	6 289	6 724

• **Ликвиден риск**

Това е риска, свързан с вероятността от настъпване на затруднения при погасяване на текущите задължения при настъпване на техния падеж, както и риска, свързан със евентуални загуби от неотложна предварителна продажба на дългосрочни инвестиции.

В тази връзка е важно да се отбележи, че дружество от Групата е обект на регулация от Комисията за финансов надзор в страната. От 2016 г. дружеството от Групата изпълнява и изискванията за капиталова адекватност, съгласно Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент (Платежоспособност II).

31 Декември 2024

Активи и пасиви по остатъчен срок

в хиляди лева

АКТИВИ	До 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Общо
Инвестиции в асоциирани и други предприятия, в които застрахователното предприятие има дялово участие				593	593
Нематериални активи				45	45
Финансови активи				4 610	4 610
Активи по застрахователни договори				121	121
Дългодрочни инвестиции				6 832	6 832
Отсрочени данъци			13		13
ДМА				2 475	2 475
Текущи финансови активи	2 966				2 966
Пари и парични еквиваленти	1 195				1 195
ОБЩО АКТИВИ	4 161	-	13	14 676	18 850

ПАСИВИ					
Пасиви по държани презастрахователни договори				58	58
Задължения и други пасиви	743				743
Пасиви по застрахователни договори			2 964		2 964
ОБЩО ПАСИВИ	743	0	2 964	58	3 765
Нетна разлика	3 418	0	- 2 951	247	15 085

Лихвен риск

Дружество от Групата ползва финансиране за дейността си под формата на подчинен срочен дълг и в тази връзка е изложено на лихвен риск, но поради факта че договореното финансиране е с фиксиран лихвен процент, то този риск е незначителен.

31 Декември 2024

в хиляди лева

АКТИВИ	Носещи лихва	Безлихвени	Общо
Инвестиции в асоциирани и други предприятия, в които застрахователното предприятие има дялово участие		593	593
Нематериални активи		45	45
Текущи финансови активи	2 966		2 966
Други вземания		2 106	2 106
Пари и парични еквиваленти		1 195	1 195
ОБЩО АКТИВИ	2 966	3 939	6 905
ПАСИВИ	Носещи лихва	Безлихвени	Общо
Задължения към презастраховател		58	58
Пасиви по застрахователни договори		2 964	2 964
Задължения и други пасиви		743	743
ОБЩО ПАСИВИ		3 765	3 765
Разлика	2 966	174	3 140

Наред с изброените по-горе рискове, Дружество от Групата е изложено и на застрахователен риск. Това е риска от настъпване на застрахователни събития в резултат на притежавания портфейл от застрахователни договори, при което размера на щетите и на дължимите за тях обезщетения е по-голям от размера на заделените застрахователни резерви на дружеството. Това на свой ред зависи от честотата, с която възникват застрахователните събития, вида на застрахователния портфейл на дружеството от Групата и размера на застрахователните обезщетения. За смекчаване на този риск дружеството от Групата се стреми да прави относително равномерно разпределение на застрахователните договори, както и да анализира различните видове застрахователен риск, като това намира отражение в Общите условия по застрахователните договори, предоставяни от дружеството от Групата.

Застрахователният риск намира отражение в процеса на уреждане на щетите и изчислението на застрахователните пасиви. Основните фактори, от които зависи положителния финансов резултат на дружеството от Групата са квотата на щетимост, квотата на разходите и дохода от инвестиции.

Важно значение при управлението на застрахователния риск има и политиката за презастраховане на дружеството от Групата, чрез която допълнително се гарантира неговата финансова стабилност и максимална защита на интересите на застрахованите лица при евентуално възникване на застрахователни събития, които носят риск от чувствителни загуби в резултат от настъпване на единични застрахователни събития и от такива с катастрофичен характер.

VIII. Други оповестявания

1. Събития след края на отчетния период

Не са настъпили значими коригиращи или некоригиращи събития, между датата на съставяне на консолидирания финансов отчет и датата на неговото одобрение за публикуване.

2. Корекция на грешки

През текущия отчетен период Групата не отчита корекция на грешки.

3. Действащо предприятие

Консолидираният годишен финансов отчет на Групата на ”Животозастрахователен институт,, АД е изготвен на принципа на действащо предприятие, който предполага, че Групата ще продължи дейността си в обозримо бъдеще. Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Групата, ръководството очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

4. Оповестявания съгласно други законови изисквания

През 2024 г. Дружеството майка от Групата е начислило суми за одит услуги, предоставяни от регистрираните одитори за задължителен съвместен финансов одит в размер на 31 хил.лв.

Допълнително през отчетния период със съвместните одитори е договорено да извършат и договорени процедури за проверката и заверката по чл. 126, ал. 3 от КЗ на годишните справки по чл. 2, ал. 1, т. 1 и 2 от Наредба № 53 и за проверка и заверка на образците с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква „г“ от Регламент (ЕС) 2015/35.

През годината съвместните одитори не са предоставяли данъчни консултации или други услуги, несвързани с одита, извън описаните по-горе. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

Съставител:

Изм.директор:

Изм.директор:

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

НА ГРУПАТА НА „ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ” АД

2024 година

Ръководството на групата на „Животозастрахователен институт” АД представя Годишен доклад за дейността и Годишен консолидиран финансов отчет към 31 декември 2024 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти на финансово отчитане (МСФО).

Ръководството на Групата се е съобразило с всички счетоводни стандарти, вкл. нови и/или ревизирани, които са приложими през 2024 г. към нейната дейност и са приети официално за приложение от Европейския съюз към датата на изготвяне на настоящия групов отчет за дейността. От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишния период започващ на 1 януари 2024 г., не се налагат значими промени в счетоводната политика на Групата.

Дружествата, участващи в структурата на групата и включени в консолидирания финансов отчет са: Животозастрахователен институт АД, Тони Консулт ООД, Хармония ТМ АД.

Поради различието на дейностите, осъществявани в Групата, представянето на дейността на Групата за 2024 година е изложено последователно.

СЪСТОЯНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ПАЗАР ПО ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ

Общият брутен премиен приход, реализиран на българския животозастрахователен пазар през четвърто тримесечие на 2024 г. възлиза на 773 924 681 лв. Това показват резултатите на 10-те компании, съгласно данните от Комисията за финансов надзор (КФН). През изминалата година е отчетен ръст от над 6,7% спрямо края на 2023 г., когато премиите са в размер на 725 486 737 лв. Паралелно с увеличението на премиите, се увеличават и изплатените обезщетения.

Фиг. 1. Структура на brutния премиен приход по вид застраховки, към 31.12. 2024 г.

Източник на данните: КФН

В края на 2023 г. те са в размер на 305 462 471 лв, а през 2024 г. са 408 931 356 лв, или ръст от 33,87%.

През 2024 г. най-продавана на пазара е Застраховка „Застраховане, обвързано с индекс и с дялове в инвестиционен фонд“, 39,2% от всички записани премии или 303 265 710 лв. Тя бележи ръст от 211%, спрямо 2023 г.

През 2024 г. застраховка Застраховка "Друго животнозастраховане" заема втората позиция по продажби, със 174 202 940 лв. или 23% от пазара. Третата най-продавана застраховка остава Застраховка "Застраховане във връзка с медицински разходи" със 147 991 426, или 19% от общите приходи.

Пазарът продължава да е силно концентриран. Първите три компании по дял са извършили над 3/4 от продажбите – 77,70%.

СЪСТОЯНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ЛИЗИНГОВ ПАЗАР

Към края на 2024 г. вземанията на лизинговите дружества по финансов и оперативен лизинг възлизат на общо 6.73 млрд. лв., или около 3.4% от БВП. Спрямо година по-рано те нарастват с 10.2%.¹ Вземанията по финансов лизинг са близо 6.36 млрд. лв., като

¹ По данни на БНБ

нарастват с 10.1% на годишна база, а тези по оперативен са 369.9 млн. лв. С най-голям дял по вид актив са вземанията по договори за финансов лизинг на леки автомобили 51.3% при 46.5% в края на 2023 г., а годишното им нарастване възлезе на 21.5%. Вземанията по договори за финансов лизинг на товарни и лекотоварни автомобили заемат дял от 22.4% в края на 2024 г., а тези на машини, съоръжения и индустриално оборудване са 1.455 млрд. лв., или с дял от 22.9%.

По институционални сектори с най-голям дял преобладават тези от резидентните нефинансови предприятия - 4.9 млрд. лв. (или дял от 77.2%). Спрямо 2023 г. те се увеличават с 6.5%. В същото време, относителният дял на вземанията от сектор Домакинства и НТООД в общия размер на вземанията по финансов лизинг се увеличи до 22.4% при 19.7% в края на 2023 г. По матуритет най-много са тези с над 1 до 5 години, или 73.9%

Фиг.2. Вземания по финансов лизинг по вид на актива

Източник на данните: БНБ

ИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА

През 2024 г. международната икономическа среда бе белязана от задълбочаващи се геополитически конфликти, по-агресивни протекционистични политики на водещите икономики в света, нарастваща несигурност и рискове. Това се отнасяше в частност и за европейската икономика, респективно и в повишени рискове и за България. На фона на тази глобална картина, световният икономически растеж възлезе на 3,2% при 3,3% година по-рано, а този на ЕС се ускори до 1% при 0,4% за 2023 г. В същото време, въпреки започналото през 2024 г. разхлабване, паричните политики на водещите централни банки останаха рестриктивни.

През 2024 г. реалният растеж на брутния вътрешен продукт (БВП) на България се ускори до 2,8% при 1,9% през 2023 г., движен основно от частното потребление. Потребителското търсене от страна на домакинствата беше подкрепено от продължаващо нарастване на заплатите, увеличение на заетите лица и силния растеж на кредита за домакинствата.

Номиналният ръст на компенсацията на един нает се запази двуцифрен и възлезе на 10,4% през 2024 г. при 13,4% през 2023 г., а увеличението в реално изражение бе 7,6%. За тази динамика допринесоха силното търсене на труд, актуализирането на минималната работна заплата, както и повишените заплати в бюджетния сектор. Годишният ръст на заетостта възлезе на 1,1%, повлиян от по-високия брой на заетите в услугите и строителството.

Средногодишната инфлация през 2024 г., измерена чрез ХИПЦ беше 2,6%. След добре изразен процес на дезинфлация в продължение на почти две години, годишният темп на инфлация в страната започна да се ускорява през четвъртото тримесечие на 2024 г. и в края на годината достигна 2,1%. За това повлияха по-ниските цени на енергийните продукти, поевтиняването на промишлените стоки, както и проявата на базов ефект от високите темпове на нарастване на цените през 2023 г., главно в групата на храните.

През 2024 г. продължи засиленото търсене на кредит от страна на частния сектор. Годишният растеж на кредита за нефинансовите предприятия и домакинствата следваше тенденция към ускоряване, движена основно от кредита за домакинствата и най-вече от жилищното кредитиране. Основните фактори за търсенето на жилищни кредити продължиха да бъдат нарастващите доходи от труд и ограничените възможности за инвестиране в условията на отрицателни реални лихвени проценти по депозитите. От страна на предлагането, конкуренцията между банките и високата ликвидност в банковата система продължиха да подкрепят кредитирането, а лихвените проценти по новите жилищни кредити останаха близо до исторически ниски нива.

Положителното развитие на пазара на труда по отношение на доходите и заетостта, както и на потреблението и кредита за частния сектор продължиха да бъдат положителни макроикономически фактори от гл. т. на застрахователния пазар и през 2024 г.

Според пролетната макроикономическа прогноза на Министерство на финансите за 2025 г. растежът на икономиката се очаква да се ускори до 3% през 2025 г., подкрепен от публичните разходи². Растежът на износа ще се ускори, в резултат на по-силното външно търсене в ЕС, но приносът на нетния износ ще остане отрицателен. Прогнозата за следващите години е заетостта да продължи да нараства, макар и със забавени темпове спрямо предходните три години. За 2025 г. ръстът на заетостта се очаква да бъде около 0.6% и да се забави до 0.3% през 2026 г. През 2025 г. се очаква забавянето на нарастването на доходите от труд да продължи, като в номинално изражение темпът на растеж на показателя е оценен на 8.7%.

Средногодишната инфлация през 2025 г. ще се ускори до 3.6%. Най-голям принос ще имат цените на услугите, следвани от храните. Енергийните стоки ще имат отрицателен принос предвид очаквания спад на международните цени на суровия петрол. През 2026 г. средногодишната инфлация се прогнозира да се свие до 2.2%.

Сред основните рискове в икономически план са продължаващите военни конфликти, които могат да доведат до ограничаване на предлагането на дадени суровини с потенциални ефекти върху международните цени и/или глобалните вериги за доставки. Рисковете по отношение на прогнозата за инфлацията се свързват главно с очакваната динамика на цените на основните суровини, търгувани на международните пазари, и най-вече на енергийните стоки и храните.

Според прогнозата на Министерството на финансите, предвид очакванията за ускорение на инфлацията през 2025 г. има риск от по-слабо нарастване на потреблението на домакинствата през годината. Риск пред прогнозата представляват и публичните капиталови разходи. Тяхното неизпълнение би се отразило в по-нисък от очаквания растеж на икономиката през 2025 г.

ПРАВЕН СТАТУТ НА ТОНИ КОНСУЛТ ООД

Тони Консулт ООД е регистрирано в България и дейността му е свързана с финансов лизинг на активи. Дружеството е вписано в Регистъра на финансовите институции по чл. 3а, ал. 2 от Закона за кредитните институции, с дейност по ЗКИ: финансов лизинг и парични заеми със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства. Към 31.12.2024 г. дружеството има

² <https://www.minfin.bg/bg/866>

назначен персонал 5 служителя (към 31.12.2023 г. – 7 служителя). Основни продукти на дружеството са:

- Финансов лизинг на леки автомобили;
- Финансов лизинг на транспортни средства – лекотоварни автомобили, камиони, автобуси и специализирани автомобили и превозни средства;
- Финансов лизинг на производствени линии, машини, съоръжения и оборудване;
- Парични заеми – основно за клиенти с доказана кредитна история в Тони Консулт ООД.

ПРАВЕН СТАТУТ НА “ХАРМОНИЯ-ТМ” АД

През 2020 г. Животозастрахователен институт АД заявява инвестиционните си намерения за придобиване на акционерно участие в капитала на “ХАРМОНИЯ-ТМ” АД, по реда на чл.195 от Търговския закон, вр.чл.193 от Търговския закон, чрез апортна вноска на притежаваните 4 499 220 броя обикновени поименни акции от капитала на “ЛЕВ КОРПОРАЦИЯ” АД, представляващи 8.11% от капитала на дружеството. В резултат на което към 31.12.2020 г. дружеството майка придобива контрол върху предприятие Хармония ТМ АД с 94,10% по силата на сключено споразумение.

Дружество Хармония ТМ АД се включва към консолидирания отчет на Групата към края на 2020 г. През 2021 г. е вписано увеличение на капитала на Хармония ТМ АД чрез апорт, в резултат на което участието на Животозастрахователен институт АД е с 94,16%.

Хармония ТМ АД е дружество, извършващо стопанска дейност от 1991 г. в град Тетевен и осъществяващо производство и търговия в страната и чужбина на мебели, производство на шперплат, плочи от дървестни частици, дървени материали, опаковки и други изделия от дървен материал. Към 31.12.2024 г. дружеството има назначен персонал 63 служителя при 67 в края на 2023 г.

Дружеството е с основен капитал от 6 924 276 лева, изцяло внесен и съставен от 404505 лева парична и 6 519 771 лева непарична вноска, представляваща апортна вноска от Животозастрахователен институт АД на 4 499 220 броя обикновени поименни акции, с номинална стойност един лев всяка от капитала на Лев Корпорация АД, оценени на 6 519 771 лв. съгласно заключение от вещи лица от ТР, срещу която вносителят получава 6 519 771 нови акции с номинална стойност от 1,00 лев всяка.

Основният капитал на Групата е представен по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация. Към 31.12.2024 г. внесенят капитал е в размер на 13 769 хил.лв. Процентното разпределение на акциите от капитала на Дружеството-майка между акционерите е както следва:

Таблица 1: Структура на основния капитал на групата:

АКЦИОНЕР	брой акции	относителен дял в %
ЗК „Лев Инс“ АД	91 310	66.315%
„ЛЕВ КОРПОРАЦИЯ“ ЕООД	38 314	27.826%
„ЛЕВА ГРУП“ ЕООД	4 039	2.933%
СДРУЖЕНИЕ „БЧК“	3 029	2.199%
Група физически лица	998	0.723%
ОБЩО:	137 690	100%

ЗК „Лев инс“ АД е акционер, притежаващ 66.315% от гласовете в Общото събрание на акционерите на „Животозастрахователен институт“ АД и има контрол над дружеството.

„Животозастрахователен институт“ АД е съдружник, притежаващ 65.50% от „Тони консулт“ ООД и има контрол над дружеството.

„Животозастрахователен институт“ АД е акционер, притежаващ 94.16% от „ХАРМОНИЯ-ТМ“ АД и има контрол над дружеството.

ПРАВЕН СТАТУТ НА „ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ“ АД

По своята правно-организационна форма „Животозастрахователен институт“ е акционерно дружество (АД) със седалище Република България, гр. София, бул. "Симеоновско шосе" 67А.

„Животозастрахователен институт“ АД е застраховател по смисъла на Кодекса за застраховането. Дружеството е вписано в търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 175010739.

С решение на Комисията за финансов надзор № 210-ЖЗ от 28.02.2018 г. бе дадено разрешение за преобразуване чрез вливане на Застрахователно акционерно дружество „Здравноосигурителен институт“ АД, ЕИК 131473721 в „Животозастрахователен институт“ АД, ЕИК 175010739. В резултат на това преобразуване, „Животозастрахователен институт“ АД става универсален правопреемник на ЗАД „Здравноосигурителен институт“ АД, включително и на застрахователния портфейл от договори. Капиталът на Дружеството е увеличен в резултат на преобразуване чрез вливането на Здравноосигурителен институт АД като са спазени изискванията на чл. 262у, ал.1 от ТЗ.

Предмет на дейност на дружеството е застраховане, с извършване на следните видове застраховки: застраховка „Живот и рента“, допълнителна застраховка, застраховка „Злополука“, застраховка „Заболяване“.

„Животозастрахователен институт“ АД е с едностепенна система на управление – Съвет на директорите.

Съставът на Съвета на директорите, съгласно данните от Търговския регистър към 31.12.2024 г. е следният и служителите на ключови ръководни длъжности са представени в следната таблица:

Таблица 2. Състав на Съвета на директорите

Изпълнителен директор	Владислав Василев Милев
Изпълнителен директор	Валентин Валентинов Илиев
Председател на СД	Валентин Валентинов Илиев
Заместник председател на СД	Владислав Василев Милев
Член на СД	Адриан Ненов Димов
Главен счетоводител	Вяра Георгиева Христова
Риск-мениджър	Владимир Христов Сиркаров
Ръководител Функция за съответствие	Албена Цветанова Димитрова
Ръководител Функция по вътрешен одит	Петър Стоилов Кузманов
Отговорен актюер	Ангел Костов Терзиев

Участие на членовете на Съвета на директорите в търговски дружества, включително и участието им в управлението:

Г-н Валентин Валентинов Илиев няма участия в управлението и капитала на други търговски дружества.

Г-н Владислав Василев Милев няма участия в управлението и капитала на други търговски дружества.

Г-н Адриан Ненов Димов няма участия в управлението и капитала на други търговски дружества.

Основният капитал е представен по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация. Към 31.12.2024 г. внесеният капитал е в размер на 13 769 хил.лв. Записаният основен капитал е в размер на 13 769 хил.лв. и е разпределен в 137 690 броя поименни безналични акции с номинална стойност 100 лв за всяка.

Разпределението на акционерния капитал на дружеството към 31.12.2024 г. е както следва:

Таблица 3. Акционерен капитал

АКЦИОНЕР	относителен дял в	
	брой акции	%
ЗК „Лев Инс“ АД	91 310	66.315%
„ЛЕВ КОРПОРАЦИЯ“ ЕООД	38 314	27.826%
„ЛЕВА ГРУП“ ЕООД	4 039	2.933%
СДРУЖЕНИЕ „БЧК“	3 029	2.199%
Група физически лица	998	0.723%
ОБЩО:	137 690	100%

ДЕКЛАРАЦИЯ (ДОКЛАД) ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА „ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ“ АД НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ. 40 ОТ ЗСч ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛ. 100Н, АЛ. 8 ОТ ЗППЦК

Декларацията (Доклада) за корпоративно управление на „Животозастрахователен институт“ АД на основание чл. 40 от Закона за счетоводството във връзка с чл. 100н, ал. 8 от Закона за публично предлагане на ценни книжа е Приложение 1 към настоящия Доклад за дейността и представлява неразделна част от него.

ПРОДУКТИ

I. Класове застраховки, които ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ АД сключва:

„Животозастрахователен институт“ АД притежава лиценз за извършване на застраховане по следните класове застраховки:

- Застраховки по т. 1 на Раздел I „Класове животозастраховане“ от Приложение № 1 към Кодекса за застраховането – „Животозастраховане“:
 - а) застраховка „Живот“, която включва застраховка само за достигане до определена възраст, застраховка само за смърт, застраховка за достигане до определена възраст или за по-ранна смърт, застраховка „Живот“ с връщане на премии;

б) анюитети;

в) допълнителни застраховки, сключени като допълнение към животозастраховането, и по-специално – застраховка срещу телесна повреда, включително неработоспособност, застраховка срещу смърт, причинена от злополука, и застраховка срещу инвалидност, причинена от злополука или заболяване.

- Застраховки по т. 1 на Раздел II „Класове общо застраховане”, буква А „Класификация на рисковете според класа на застраховка” от Приложение № 1 към Кодекса за застраховането – „Злополука, включително трудова злополука и професионални заболявания” за следните рискове: фиксирани парични суми; обезщетения; съчетание между двете; телесна повреда на пътници.
- Застраховки по т. 1 на Раздел II „Класове общо застраховане”, буква А „Класификация на рисковете според класа на застраховка” от Приложение № 1 към Кодекса за застраховането – „Заболявания” за следните рискове: фиксирани парични суми; обезщетения; съчетание между двете.

II. Видове застраховки, включени в портфейла на ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ АД, покрити рискове:

По т. 1 на Раздел I от Приложение № 1 към Кодекса за застраховането

ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ АД предлага следните видове и форми на застраховка „Живот”:

- Индивидуална застраховка „Живот”;
- Групова застраховка „Живот”.

При предлагане на застраховка „Живот” Застрахователят ще покрива следните рискове:

- Смърт;
- Достигане до определена възраст;
- Достигане до определена възраст или по-ранна смърт.

Компанията сключва застраховки „Живот” съгласно тарифата за съответната застраховка при планирани отстъпки и завишения в същата.

Допълнителна застраховка по раздел I от Приложение № 1 към Кодекса за застраховането

Застраховка, осигуряваща допълнителни застрахователни покрития към застраховка „Живот”.

ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ АД предлага следните видове и форми на Допълнителна застраховка:

- Допълнителна застраховка „Злополука”;

- Допълнителна застраховка „Критично заболяване”.

При предлагане на Допълнителна застраховка Застрахователят покрива следните рискове:

- Смърт, причинена от злополука;
- Телесна повреда, включително неработоспособност;
- Инвалидност, причинена от злополука или заболяване.

Компанията сключва Допълнителна застраховка съгласно тарифата за съответната застраховка при планирани отстъпки и завишения в същата.

По т. 1 на Раздел II, буква А от Приложение № 1 към Кодекса за застраховането

ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ АД предлага следните видове и форми на застраховка „Злополука” (включително трудова злополука и професионални заболявания):

- Индивидуална застраховка „Злополука”;
- Групов застраховка „Злополука”.

При предлагане на застраховка „Злополука” Застрахователят покрива следните рискове:

- Фиксирани парични суми;
- Обезщетения;
- Комбинация от горните две;
- Обезщетения на пътници.

Компанията сключва застраховка „Злополука” съгласно тарифата за съответната застраховка при планирани отстъпки и завишения в същата.

Здравна (медицинска) застраховка по чл. 427 от Кодекса за застраховането

ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ АД предлага този вид застраховка като комбинация между застраховките посочени в т. 1 и т. 2 от Раздел II на Приложение № 1 към Кодекса за застраховането.

При предлагане на Здравна (медицинска) застраховка, Застрахователят покрива следните рискове:

- Фиксирани парични суми;
- Обезщетения;
- Съчетание от горните две;

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ НА ДРУЖЕСТВОТО

„Животозастрахователен институт” АД е застраховател, извършващ едновременно застраховане по раздел I и по застраховка "Злополука" и/или "Заболяване" по раздел II,

буква "А" от приложение № 1, ето защо управлява и отчита дейностите по животозастраховане отделно от дейностите по общо застраховане.

Дейности по раздел I от приложение № 1 на Кодеска за застраховане:

Застраховки „Живот”- смесена застраховка „Живот” и застраховка „Живот” с покрит риск „Смърт” и Дейности по раздел II, буква “А” от приложение № 1 на Кодекса за застраховане Застраховки „Злополука” и/или „Заболяване”.

Към края на 2024 г. основните показатели за ЖЗИ са:

1. Брой застрахователни договори –7 319бр.;
2. Брой застраховани лица –84 970 бр.;
3. Брутен премиен приход – 3 514 770 лв.;
4. Преки аквизиционни разходи – 1 841 383 лв.;
5. Други административни разходи – 475 483 лв.;
6. Разходи за данъци, такси, отчисления за фондове и др. – 3 842 лв.;
7. Изплатени суми и обезщетения –3 340 941лв.

Пазарният дял на дружеството в животозастрахователния пазар към края на 2024 г. е 0.5%

Размерът на премиения приход за последните пет години по видове застраховки, е както следва:

Таблица 4. Брутен премиен приход за периода 2020 – 2024 г. по вид застраховка

Вид застраховка	Брутен премиен приход в лева				
	2020 г.	2021 г.	2024 г.	2023 г.	2024 г.
Смесена застраховка Живот/ Застраховка с участие в печалбата	600 109	616 870	565 678	514 235	387 817
Рискова застраховка Живот / Застраховане във връзка със защита на доходите	752 974	924 384	434 603	469 298	195 190
Злополука / Застраховане във връзка с обезщетение на работниците	967 748	3 552 492	3 214 310	3 412 764	1 429 032
Заболяване / Застраховане във връзка с медицински разходи	1 907 120	1 998 398	1 892 362	1 449 865	1 502 730
ОБЩО:	4 227 951	7 092 144	6 106 953	5 846 162	3 514 770

ОСНОВНИ ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ – към 31.12.2024 г.

Собствените средства на дружеството са като разлика между активите и пасивите на дружеството. За целта е извършена преоценка на всички материални, нематериални активи вземания и задължения на дружеството. Преоценките са извършени в съответствие с техническите спецификации за прилагане на Директивата Платежоспособност II. Конкретните резултати са поместени в следващата таблица:

Таблица 5. Превिшение на активите над пасивите

Показател към края на 2024 г.	Платежоспособност II	По МСС
Активи	20 006 488	16 134 841
Пасиви (Задължения)	4 826 344	4 803 826
Превишение на активите над пасивите	15 180 144	11 331 015

Превишението на активите над пасивите на дружеството покрива финансовите изисквания, според Платежоспособност II. Това е достатъчна гаранция за дългосрочната стабилност на дружеството към края на 2024 г.

Реализираните финансови резултати на дружеството, гаранционния капитал, собствените средства за покритие на гаранционен капитал и др. към края на същия период са:

Таблица 6. Основни финансови показатели, 2024 г.

Показател / Година	Към 31.12.2024 г.
Финансов резултат	-1 387 367
Собствените средства за покритие на МКИ	16 730 144
МКИ	13 104 061
Покритие (МКИ)	128%
Собствените средства за покритие на КИП	16 730 144
КИП	8 893 099
Покритие (КИП)	188%

Конкретните елементи съставлящи изискванията за платежоспособност по отношение на дейността на дружеството са:

Таблица 7. Рискови фактори

Рисков фактор	Стойност
Пазарен риск	8 343 084
Рискове свързани с контрагенти	597 593
Животозастрахователен риск	25 704
Риск, свързан със здравно застраховане	870 983
Общозастрахователен риск	-
Операционен риск	104 697
Рискове, свързани с нематериалните активи	-
Диверсификация	-1 048 962
Данъчни разлики	-
ОБЩО:	8 893 099

Всеки един от рисковите фактори е сложна комбинация от определени конкретни рискове, на които е изложено дружеството при извършване на своята дейност. Така например пазарния риск като фактор е комбинация от лихвен риск, риск, свързан с акциите, риск, свързан с недвижимите имоти, спред риск, валутен риск и риск от концентрация. Чрез групирането на рисковете и прилагането на корелационна матрица за зависимости на отделните рискове по примера на стандартната формула е определено общото изискване за собствени средства, съгласно директивата Платежоспособност II.

ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ

При осъществяване на инвестиционната дейност Дружеството спазва изискванията на законовата нормативна уредба – както общата така и в областта на застраховането. Основните принципи, въз основа на които Дружеството извършва инвестиционната си дейност са: сигурност, доходност, ликвидност. С тези принципи и цели е съобразена и структурата на инвестиционния портфейл – инвестиране в депозити, държавни ценни книжа. Дружеството инвестира предимно в български държавни ценни книжа.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

Дейността на "Животозастрахователен институт" АД няма отношение към екологията и не оказва негативно влияние по отношение опазването на околната среда.

ТЪРГОВСКА МРЕЖА

Дружеството извършва директни продажби, продажби чрез застрахователни посредници – агенти и брокери. Към края на 2024 година Дружеството има сключени договори за застрахователно посредничество с 101 застрахователни брокери и 47 застрахователни агенти. Основната цел, която си поставя Дружеството е да развива стабилна мрежа от застрахователни посредници, чрез обучения, както продуктови така и по търговски умения.

Структурата на реализираните продажби през 2024 г. е както следва: 51% чрез застрахователни брокери, 32% чрез застрахователни агенти, 18% от директна продажба.

1. Инвестиции в дъщерни, асоциирани и други предприятия

1.1 Инвестиции в дъщерни предприятия - Дружеството има съучастие в капиталите на дъщерни предприятия чрез акции и дялове.

Към 31.12.2024 година (респективно към 31.12.2023 година) дяловите участия в търговски дружества са както следва:

Таблица 8. Инвестиции в дъщерни предприятия

31.12.2024г.

<i>Инвестиции в дъщерни предприятия</i>	<i>сума участие</i>	
	<i>% участие</i>	<i>хил.лв.</i>
ТОНИ КОНСУЛТ ООД	65,50%	796
"ХАРМОНИЯ - ТМ" АД	94,16%	8 115
ОБЩО		8 911

31.12.2023г.

<i>Инвестиции в дъщерни предприятия</i>	<i>сума участие</i>	
	<i>% участие</i>	<i>хил.лв.</i>
ТОНИ КОНСУЛТ ООД	65,50%	792
"ХАРМОНИЯ - ТМ" АД	94,16%	8 398
ОБЩО		9 190

През 2024г. Дружеството е получило дивидент от дъщерното предприятие ТОНИ КОНСУЛТ ООД в размер на 45 хил.лв., и дивидент от дъщерното предприятие Хармония ТМ в размер на 49 хил.лв.

Извършен е преглед към 31.12.2024г. за наличие на индикации за обезценка на инвестициите в дъщерните дружества и Ръководството счита, че не са налице индикации за обезценка.

1.2.Инвестиции в асоциирани и други предприятия, в които дружеството-майка има участие

- Дружеството има съучастие в капиталите на асоциирани предприятия чрез акции и дялове, които са заведени първоначално по цена на придобиване.

Съгласно счетоводна политика дружеството-майка на Групата отчита тази инвестиция по метода на собствения капитал.

Към 31.12.2024 година (респективно към 31.12.2023 година) дяловите участия в търговски дружества са както следва:

Таблица 9. Инвестиции в асоциирани и други предприятия, в хил. лв.

31.12.2024г.		
Инвестиции в асоциирани и други предприятия	% участие	сума участие хил.лв.
Алтомакс АД	9,73%	593
ОБЩО		593

Делът на Дружеството в Алтомакс АД е без промяна спрямо тези за 2023 година.

ЖЗИ е придобило в годините държавни ценни книжа, които е класифицирало като инвестиции държани до падеж, като са оценени по амортизирана стойност. Дружеството от Групата притежава нетекущи финансови активи на обща стойност 3 889 хил.лв. към края на 2024 г. Към 31.12.2024 година в структурата на дългосрочните инвестиции са включени участие в капитала на Лев Корпорация АД - 6 832 хил. лв. съгласно оценка на вещи лица.

Към 31.12.2024 г. Групата прави следните оповестявания по повод свързани лица: ЗК „Лев Инс“ АД, „Лев корпорация“ АД, „Тони консулт“ ООД, „Хармония-ТМ» АД, „Лева груп“ ЕООД,

Сдружение „БЧК“ , Алтомакс АД, Валентин Валентинов Илиев, Адриан Ненов Димов, Павел Валериев Димитров, Владислав Милев.

Към 31.12.2024 г. Дружество от Групата има сключен презастрахователен договор със ЗК „Лев инс“ АД. Остойносттаването на договора е на годишна база по приложен образец ,който да съдържа нетна събрана премия , изплатени обезщетения и настъпили ,но неизплатини (висящи) щети към края на съответната година.

Към 31.12.2024 г. действа сключен договор за сътрудничество със Сдружение «БЧК» .

Таблица 10. Приходи от сделки със свързани лица

	2024	2023
Приходи сделки свързани лица:	<i>ХИЛ. ЛВ.</i>	<i>ХИЛ. ЛВ.</i>
➤ Застрахователен договор		
ЗК Лев Инс АД	1 250	1987
Общо приходи от сделки свързани лица	1 250	1987

Таблица 11. Разходи за сделки със свързани лица

	2023	2022
Разходи от сделки свързани лица:	<i>ХИЛ. ЛВ.</i>	<i>ХИЛ. ЛВ.</i>
➤ Застрахователен договор		
ЗК Лев Инс АД	-	1624
Общо разходи сделки свързани лица	-	1624

През 2024 година не са предявявани правни и гаранционни иски от и към Дружествата в Групата.

Извършен е преглед към 31.12.2024 г. за наличие на индикации за обезценка на инвестицията в асоциирано дружество и Ръководството на групата счита, че не са налице индикации за обезценка.

Таблица 12. Финансови активи на групата към края на 2024 г., хил. лв.

31 декември 2024

Групи финансови активи – балансови стойности:	2024	2023
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Текущи финансови активи	2 475	2 537
Вземания от посредници	-	45
Материални запаси	513	551
Вземания от клиенти различни от застрахователи	0	0
Други вземания	2 106	871
Пари и парични еквиваленти	1 195	2 720
Балансова стойност	6 289	6 724

Към 31 декември 2024 и 2023 година имотите, машините съоръженията и оборудването на групата включват:

Нетекущите активи имоти, машини и съоръжения на Тони Консулт ООД са ползвани като обезпечение по предоставено дългосрочно банково финансиране. Върху търговското предприятие на ТОНИ КОНСУЛТ ООД е вписан особен залог в полза на Първа Инвестиционна Банка АД по Договор за банков кредит с максимално допустим размер на овърдрафта 2 800 хил.лв., с краен срок на погасяване 30.09.2026г.

Тони Консулт ООД е предоставило заем на Първа Инвестиционна Банка АД съгласно Анекси към Договор за банков кредит в размер на 500 хил.лв.

Към края на 2024 г. и 2023 г. е извършен преглед на активите за обезценка в резултат на който не е признат и отчетен разход за обезценка.

Към 31 декември 2024 година Имотите, машините съоръженията и оборудването на ХАРМОНИЯ ТМ АД са на стойност 2 282 х.лв. За изготвянето на консолидираните данни е начислена амортизация към 31.12.2024 г. , респективно 31.12.2023 г. върху преоценената стойност на сгради и машини.

Съгласно българското данъчно законодателство за 2024 година Групата дължи корпоративен данък върху печалбата в размер на 10%. През 2024 година Групата завършва с отрицателен финансов резултат.

През текущия отчетен период Групата не отчита корекция на грешки.

След извършения преглед на дейността на Групата, ръководството очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще

и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Групата е изложена на различни видове рискове, свързани с притежаваните финансови инструменти и по-конкретно с риска от възвращаемостта от направените инвестиции, т.е. риска от загуба, когато възвращаемостта на инвестицията се различава от очакваното и с риска, който е свързан с разходите – риска от загуба когато разходите са по-големи от очакваното. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск, лихвен и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от ръководството на Дружествата в Групата. Приоритет на ръководствата е да се обезпечи адекватна система за навременното идентифициране и управление на различните видове рискове, като първостепенно значение в такава система имат процесите по управление на рисковете, механизмите за поддържането им на приемливо ниво, осигуряване на оптимална ликвидност и диверсификация на застрахователния портфейл на дружество от групата.

Най-съществените финансови рискове, на които са изложени Дружествата в Групата, са описани по-долу:

- Пазарен риск - вследствие на използването на финансови инструменти дружествата в Групата са изложени на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружествата. За избягване на риска от концентрация в определени финансови инструменти дружество от Групата се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на застрахователните резерви. Освен това през текущия и предходен отчетен период дружеството от Групата не е ползвало хеджиращи инструменти пред характера, структурата и обема на поддържания инвестиционен портфейл.
- Валутен риск – по-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Дружествата в Групата, деноминирани главно в евро не излагат Дружествата в Групата на значителен валутен риск. Към 31 декември 2023 курса на Еврото е фиксиран на 1.95538 лв./евро.
- Инфлационен риск – срещу този риск Групата не може да противодейства директно. Тя може да се предпазва дотолкова, доколкото да използва максимално позволените от Кодекса за застраховането инвестиционни инструменти, в които да инвестира временно свободните средства и да ги предпази от инфлационна обезценка. За целта Животозастрахователен

институт АД изгражда добре диверсифициран и балансиран инвестиционен портфейл.

- Лихвен риск – дружество от Групата ползва финансиране за дейността си под формата на подчинен срочен дълг и в тази връзка е изложено на лихвен риск, но поради факта че договореното финансиране е с фиксиран лихвен процент, то този риск е незначителен. Този риск е специфичен за животозастрахователното дружество от групата и засяга инвестиционният му портфейл и получаваната доходност. Мерките за намаляване неговото влияние са: управление на инвестиционния портфейл чрез най-добрите международни практики.
- Ликвиден риск – това е риска, свързан с вероятността от настъпване на затруднения при погасяване на текущите задължения при настъпване на техния падеж, както и риска, свързан със евентуални загуби от неотложна предварителна продажба на дългосрочни инвестиции. В тази връзка е важно да се отбележи, че дружество от Групата е обект на регулация от Комисията за финансов надзор в страната. От 2016 г. дружеството от Групата изпълнява и изискванията за капиталова адекватност, съгласно Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент (Платежоспособност II).
- Кредитен риск – По отношение на кредитния риск от „Вземания от застраховани лица“, който е свързан с неплащане на премиите или вноските по полици, дружеството от Групата е въвело политика за автоматично прекратяване на полиците в просрочие. Обезценяването на тези вземания се извършва съгласно чл. 83 от Наредба № 53. Излагането на Дружествата в Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период,

Застрахователното дружество-майка в групата е изложено и на следните други специфични за дейността му рискове:

- Подписваческия риск;
- Риск от допускане на грешки;
- Технически риск;
- Риск от промяна в основни социално-икономически показатели;
- Риск от настъпване на катастрофични събития
- Риск, свързан с въпросите по устойчивостта
- Други.

Като стратегия за ограничаване на неблагоприятното развитие на рисковете се прилага презастрахователна политика, както и се използват хоризонтални и вертикални схеми за прехвърлянето им чрез сключването на съзастрахователни и презастрахователни договори. Съзастрахователни договори се предвижда да се използват при сключване на договори по застраховки "Трудова злополука", а към

презастрахователни договори (най-вече на факултативна база) ще се прибягва при поемане на рискове по останалите видове застраховки, чието неблагоприятно развитие би могло да застраши финансовата стабилност на дружеството.

- Чрез своята политика ЖЗИ АД цели подобряване на рисковия си профил чрез ограничаване влиянието на:

Крайната цел на презастрахователната политика на ЖЗИ е намаляването на рисковия капитал, посредством оценка на цялостната дейност и портфейла на дружеството.

С цел ограничаване на своята рискова експозиция застрахователят извършва дейността като взема под внимание презастрахователната програма на дружеството.

Процедурите и лимитите по приемане на риска са директно свързани с размера на застрахователната сума и вида на риска. Ето защо стратегията за ограничаване на рисковата експозиция следва логиката на прехвърляне превишението на рисковата сума над самозадържането.

Тъй като са възможни случаи, при които едно и също лице е покрито за един и същ риск в няколко полици, според установените правила на дружеството, рискът трябва да бъде покрит на кумулативна база – това означава събиране на сумите под риск на застрахованото лице, за да бъде покрит целия риск.

Изборът на презастраховател и сключването на презастрахователен договор е свързан с предварителна оценка на предлаганата цена на презастраховане и условията, при които ЖЗИ АД прехвърля част от риска по сключените застрахователни договори като отчита следните фактори:

- Подписвачески възможности (обем и застрахователни умения);
- Ориентация към клиентите (подхода към цедиращите компании);
- Водещ опит и познаване на пазара, което дава възможност за получаването на познания и агрегирана статистическа информация от независим източник;
- Навременност на предоставяните услуги;
- Отлични услуги във връзка с уреждането на претенции;
- Финансова стабилност;
- Кредитен рейтинг (когато е приложимо и подходящо).

Застрахователен риск

Дейността на Дружеството-майка в групата е свързана с подписването на застрахователни договори и поемане на определени рискове. Застрахователният риск е свързан с невъзможността на застрахователя да погаси задължението си в договорения срок. Застрахователният риск се преценява поотделно за всеки застрахователен договор.

През 2024 г. ЖЗИ АД продължи да осъществява мониторинг и контрол на изпълнението на въведените подписвачески правила и процедури за оценка на риска.

Като част от управлението на застрахователния риск, Дружеството извършва анализ на застрахователните задължения по видове бизнес. Като част от управлението на застрахователния риск Дружеството въведе със Заповед на Изпълнителния директор постоянни контроли, съгласно която експертите от дирекция „Аквизиция“ проверяват застрахователните договори и при установени пропуски и неточности при сключване на същите, предприемат съответните мерки за отстраняването им. Извършва се също така анализ на риска за предявените, платени и отказани претенции за застрахователно плащане.

Дружеството сключва съзастрахователни договори, за да ограничи влиянието на значими единични събития.

Оценката и прогнозата за развитието на риска в „Животозастрахователен институт“ АД се извършва от актюера на Компанията. Рисковете, на които е изложена Компанията, могат да се разделят на две основни групи:

1. Застрахователни рискове. Към тази група спадат:

- Риск от настъпване на застрахователно събитие и изплащането на големи застрахователни обезщетения, т.е. неблагоприятно развитие на риска. Мерките, които „Животозастрахователен институт“ АД прилага са: консервативна оценка на риска при сключване на застрахователен договор и надеждна презастрахователна програма, която ще има за цел да разпредели поетите рискове, както и да осигури защита при тяхната акумулация.
- Подписвачески риск – този риск се свързва с неправилна оценка на риска, на който е изложен клиента и издаването на застрахователна полица по конкретен продукт. Мерките срещу неговото минимизиране се свеждат до прилагането на медицински и финансови критерии от страна на Компанията, както и различни декларации (данъчни, финансови и други) за по-големите застрахователни суми. Компанията си запазва правото да откаже сключването на даден застрахователен продукт при наличие на висок медицински или финансов риск. Провежда се и непрестанно обучение на агентите по места, както и специализации на длъжностни лица с цел повишаване на тяхната квалификация.
- Риск от сторниране – този риск се свежда до предсрочното прекратяване на застраховки от страна на клиентите. Мерките за намаляване на този риск се свеждат до прилагане на гъвкави схеми, съгласувани с клиента, с оглед неговото запазване в съвкупността – намаляване на застрахователната сума или броя на покритите рискове и др. Всички те имат за цел намаляване размера на дължимата премия от лицето в случай на финансови затруднения.
- Риск от застрахователни измами. За намаляването на този риск се прилага стриктен контрол при движението на бланките под строга отчетност на дружеството и следене на застрахователните измами от страна на дирекциите „Вътрешен контрол“, „Животозастраховане“, „Финанси и счетоводство“, „Маркетинг и продажби“ и „Информационни технологии“. Влиянието на този

риск ще се ограничава и чрез изградената организация за вътрешен контрол в ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ АД, която ще е част от политиката за съвременни методи по управление на риска.

- Компанията извършва контрол над застрахователния риск чрез предлагането на един диверсифициран портфейл от продукти. Извършва се мониторинг на управлението на активите и пасивите на Компанията, както и оценка на доходността от инвестирането на временно свободните средства.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ НА „ТОНИ КОНСУЛТ“ ООД

Целите на ръководството при управление на капитала са да защитят правото на „ТОНИ КОНСУЛТ“ ООД да продължи, като действащо дружество с цел доходност за съдружниците и поддържане на оптимална капиталова структура, за да се намали цената на капитала.

- Към датата на финансовия отчет дружеството е с добра капиталова структура и висок коефициент на ликвидност.
- В съответствие с останалите в индустрията, дружеството контролира капитала на база на съотношението собствен/привлечен капитал коефициент на задлъжнялост). Този коефициент се изчислява, като нетните дългове се разделят на общия капитал.
- Политиката на ръководството е да се поддържа стабилна капиталова база, така че да се съхрани доверието на собствениците, и на пазара като цяло, и да може да се осигурят условия за развитие на бизнеса в бъдеще.
- Целта на Дружеството е да поддържа баланс между по-високата възвращаемост, която е възможна с по-високите нива на задлъжнялост и ползите и сигурността от силна капиталова позиция.

ПРОГРАМА ЗА МЕРКИТЕ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ

При осъществяване на своята дейност „Животозастрахователен институт“ АД последователно и стриктно ще прилага Програма за мерките за предотвратяване на изпирането на пари (Програмата), изготвена въз основа на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП) и Правилника за неговото прилагане (ППЗМИП). Изпиране на пари по смисъла на ЗМИП е:

1. преобразуването или прехвърлянето на имущество, придобито от престъпна дейност или от акт на участие в такава дейност, за да бъде укрит или прикрит незаконният произход на имуществото или за да се подпомогне лице, което участва в извършването на такова действие с цел да избегне правните последици от своето деяние;

2. укриването или прикриването на естеството, източника, местонахождението, разположението, движението или правата по отношение на имущество, придобито от престъпна дейност или от акт на участие в такава дейност;
3. придобиването, владението, държането или използването на имущество със знание към момента на получаването, че е придобито от престъпна дейност или от акт на участие в такава дейност;
4. участието в което и да е от действията по т. 1 - 3, сдружаването с цел извършване на такова действие, опитът за извършване на такова действие, както и подпомагането, подбуждането, улесняване извършването на такова действие или неговото прикриване.

Изпиране на пари е налице и когато дейността, от която е придобито имуществото по т. 1, е извършена в държава - членка на Европейския съюз, или в друга държава и не попада под юрисдикцията на Република България.

Програмата включва мерки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари, които се изразяват в следното:

- идентифициране на клиенти и проверка на тяхната идентификация;
- идентифициране на действителен собственик на клиента – юридическо лице, и предприемане на съответните действия за проверка на неговата идентификация по начин, който дава достатъчно основание да се приеме за установен действителния собственик;
- събиране на информация от клиента, относно застрахователното правоотношение, което е установено или предстои да бъде установено;
- текущо наблюдение върху установените застрахователни правоотношения и проверка на сделките и операциите, извършвани в рамките на тези отношения, доколкото те съответстват на наличната информация за клиента, за неговата търговска дейност и рисков профил, в т.ч. изясняване на произхода на средствата в посочените в закона случаи;
- разкриване на информация относно съмнителни операции, сделки и клиенти.

За изпълнение на Програмата и заложените в нея цели се установяват ясни критерии за ефективно разпознаване на съмнителните операции, сделки и клиенти, установяват се условията и реда за събиране, анализиране, съхраняване и разкриване на информация за операции или сделки, регламентира се система за вътрешен контрол върху изпълнението на мерките срещу изпирането на пари, осигурява се задължително обучение на всички служители на Компанията, както и използването от тях на необходимите технически средства за разкриване и предотвратяване изпирането на пари.

В Компанията е създаден орган за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма – Специализирана служба за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма (ССКПИПФТ), като длъжностите на служителите, които се включват в тази служба се определят от Съвета на

директорите, а персонално служителите, които са включени в състава на Службата се определят със Заповед на Изпълнителния директор на Компанията. За ръководител на ССКПИПФТ е избран служител на дружеството, заемащ ръководна длъжност, който персонално да отговаря за функционирането на Службата, да издава нареждания и указания на служителите на Компанията, във връзка с дейността на ССКПИПФТ и с оглед предприемане на необходимите действия по предотвратяването на изпирането на пари. Когато е необходимо, ръководителят на ССКПИПФТ ще съгласува своите действия с Изпълнителния директор. Основните функции на ССКПИПФТ се изразяват в:

- прилагане на мерките за контрол и предотвратяване изпирането на пари във всички звена на Компанията;
- събиране, обработване, съхраняване и разкриване на информация за конкретните сделки, операции, клиенти;
- събиране на допълнителна информация, когато е възникнало съмнение за изпиране на пари, отнасяща се до съществения елементи и размери на сделката и/или операцията, съответните документи и другите идентифициращи данни;
- събиране на доказателства и изискване на информация, относно произхода на средствата, необходими за заплащане на застрахователната премия. Произходът се удостоверява чрез нарочна декларация, а при необходимост и с други документи;
- упражняване на непосредствен контрол върху служителите на Компанията, застрахователните агенти и застрахователните брокери за прилагане на мерките срещу изпиране на пари;
- предоставяне на методологически указания на служителите по прилагането на разпоредбите на ЗМИП;
- оказване на съдействие на служителите в събирането на информация за действия по изпирането на пари;
- поддържане на точна и подробна документация за клиентите, подлежащи на идентификация и операциите, предизвикващи съмнение или подлежащи на регистрация;
- организиране на обучението на служителите, застрахователните агенти и застрахователните брокери с цел повишаване на тяхната квалификация при прилагане мерките срещу изпирането на пари;
- осъществяване на връзка между Компанията и дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ („дирекция „Финансово разузнаване на ДАНС“), както и връзката между дружеството и министъра на вътрешните работи за предоставяне на съответната информация при съмнение за действия по изпиране на пари;

- изготвяне и съгласуване с ръководството на правила, процедури и политики, във връзка с мерките за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма.

При установяване на търговски или професионални отношения, както и във всички случаи при извършване на операции и сделки на стойност над 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, се извършва идентифициране на клиентите чрез проверка на необходимите и допустими от закона данни за пълно индивидуализиране на лицата при извършване на операции и сделки. Идентифицирането на клиенти се извършва и при осъществяване на операция или сключване на сделка в наличност на стойност над 10 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута. Идентифициране се прави и в случаите на извършване на повече от една операция, всяка от които поотделно не надвишава повече от 30 000 лв., или тяхната равностойност в чужда валута съответно 10 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, но са налице данни, че операциите или сделките са свързани.

Служителите на Компанията, застрахователните агенти и брокери, с които застрахователят има сключени договори са длъжни да идентифицират клиентите и извън посочените случаи, когато възникне съмнение за изпиране на пари.

Служителите на Компанията са длъжни да установят дали клиентът действа от свое име и за своя сметка или от името и за сметка на трето лице. Ако операцията или сделката се извършва чрез представител, изискват доказателства за представителната власт и идентифицират представителя и представлявания. Пълномощното, с което клиент на дружеството упълномощава трето лице, се представя на служителите на Компанията, застрахователните агенти и брокери, с които застрахователят има сключени договори, в оригинал или като нотариално заверен препис, като копие от него се прилага към досието на застрахователната полица. В случай, че документът е издаден на чужд език, същият следва да бъде придружен задължително с официален превод на български език. В случаите, в които операцията или сделката се извършва от името и за сметка на трето лице без упълномощаване, идентифициране се извършва на третото лице, от името и за сметка на което е извършена операцията или сделката, и на лицето, извършило операцията или сделката. При съмнение, че лицето, извършващо сделката и/или операцията, не действа от свое име и за своя сметка, служителите на Компанията, застрахователните агенти и брокери, с които застрахователят има сключени договори са длъжни да уведомят незабавно ръководителя на ССКПИПФТ, така че службата да предприеме подходящи мерки, предвидени в ЗМИП и Правилника за неговото прилагане с цел събиране на информация за лицето, в чиято полза реално се извършва сделката и/или операцията. Службата следва да извърши и уведомяване по чл. 11 от ЗМИП.

Процедурите по идентифициране на клиента и проверка на идентификационните данни се прилагат и в случаите на установяване на търговски или професионални отношения или осъществяване на операция или сделка чрез електронно изявление, електронен документ или електронен подпис, или друга форма без присъствието на

клиента. В тези случаи се предприемат подходящи мерки за удостоверяване истинността на идентификационните данни на клиента. Такива мерки могат да бъдат: проверка на представените документи, изискване на допълнителни документи, потвърждаване на идентификацията от друго лице по чл. 3, ал. 2 и 3 от ЗМИП или от лице, задължено да прилага мерки срещу изпирането на пари в страна - членка на Европейския съюз, установяване на изискване първото плащане по операцията или сделката да се осъществи чрез сметка, открита на името на клиента, в българска банка, клон на чужда банка, получила разрешение (лицензия) от Българска народна банка да осъществява дейност в страната чрез клон, или в банка от страна - членка на Европейския съюз, и др.

Когато бъде извършена операция или сделка на стойност над 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, съответно над 10 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, когато плащането се извършва в брой, както и във всички случаи, когато възникне съмнение за произхода на средствата, служителите на Компанията, застрахователните агенти и брокери, с които застрахователят има сключени договори са длъжни да изискат от клиента попълването на декларация за произхода на средствата, чийто образец е утвърден с Правилника за прилагане на ЗМИП, преди извършването на операцията или сделката. Проверката на идентификационните данни на клиентите и действителните собственици и изискването на гореописаната декларация се осъществява преди извършването на съответната сделка и/или операция. По изключение Компанията може да приключи проверката на идентификацията на клиента и действителния собственик на клиент - юридическо лице, по време на установяването на търговски отношения при наличие на следните кумулативни условия:

- приключването на проверката преди установяването на търговски отношения с оглед характера на тези отношения обективно да води до прекъсване нормалното осъществяване на съответната търговска дейност;
- да са предприети мерки за ефективно управление на риска от изпиране на пари в конкретния случай;
- проверката да приключи в разумно кратък срок след първоначалния контакт с клиента.

В случаите, при които не може да се извърши идентификация на клиента в съответствие с изискванията на ЗМИП и актовете за прилагането му, както и при непредставяне на изисканата декларация, Компанията е длъжна да откаже операцията или сделката. Ако дружеството вече е влязло в застрахователни правоотношения с тези лица, то следва да прекрати тези отношения и да прецени дали да уведоми компетентния орган за това обстоятелство. В случаите, при които поради характера на операцията или сделката нейната стойност не може да бъде определена към момента на извършването ѝ, идентификацията на клиента се извършва в момента, в който стойността на операцията или сделката бъде определена, ако тя е над 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута,

съответно над 10 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, когато плащането се извършва в брой. Този случай не изключва задължението за идентификация при установяване на търговски или професионални отношения. Идентификация не се извършва и декларация за произхода на средствата не се попълва когато клиентът е кредитна институция от Република България, от друга държава членка или банка от трета държава, включена в списък, утвърден със съвместна заповед на министъра на финансите и управителя на Българската народна банка.

Различни са способите за идентификация на клиентите физически и юридически лица. Идентифицирането и проверката на идентификацията на физическите лица се извършват чрез представяне на официален документ за самоличност и снемане на копие от него. Служителите на Компанията, застрахователните агенти и брокери, с които застрахователят има сключени договори, приемащи документа за самоличност, следва да проверяват внимателно неговата автентичност и сравняват снимката с образа на предявителя. Извършването на проверка на идентификацията се документира и върху копие се поставят дата, час и име на лицето, което е извършило проверката на идентификацията. При идентифицирането на клиентите – физически лица, служителите в Компанията, застрахователните агенти и брокери е необходимо да съберат данни за: имената, датата и мястото на раждане, официален личен идентификационен номер или друг уникален елемент за установяване на самоличността, съдържащ се в официален документ, чийто срок на валидност не е изтекъл и на който има снимка на клиента, гражданство, държава на постоянно пребиваване и адрес, адрес за кореспонденция, професия, заемана длъжност, работодател и др., които са необходими с оглед преценка на риска при сключване на застрахователния договор. Когато в официалния документ за самоличност не се съдържат тези данни, събирането им се извършва чрез представяне на други официални документи, както и на въпросници и декларации, попълнени от клиента пред служител на Компанията или пред застрахователния агент и застрахователния брокер, или по друг подходящ начин, който дава достатъчно основание на застрахователят да приеме идентифицирането на клиента за надеждно извършено. Идентифицирането задължително включва и проучване, дали клиентът действа от свое име или е упълномощен да действа като довереник на действителния собственик на парите или имуществото. Служителите в Компанията, застрахователните агенти и застрахователните брокери идентифицират клиентите физически лица като за всеки клиент съставят документално досие.

Идентифицирането и проверката на идентификацията на юридическите лица се извършва чрез представяне на оригинал или нотариално заверено копие на официално извлечение от съответния регистър за актуалното им състояние и заверено копие от учредителния договор или учредителния акт. Това има за цел да установи собствеността, управлението и контрола на клиента – юридическо лице. При идентифицирането на юридическите лица се събират данни за: наименованието, правноорганизационната форма, седалището, адреса на управление и адреса за

кореспонденция, органите на управление и представителство, вида и състава на колективния орган на управление, срока на съществуване, ако има такъв, предмета на дейност или целта и основното място на търговска дейност – за чуждестранни юридически лица. Когато в официалното извлечение от съответния регистър не се съдържат изброените по-горе данни, събирането им се извършва чрез представяне на други официални удостоверителни документи. Лицата, чиято дейност подлежи на лицензиране, разрешение или регистриране, представят копие от съответната лицензия, разрешение или удостоверение за регистрация. Служителите в Компанията, застрахователните агенти и застрахователните брокери идентифицират физическите лица, които са действителни собственици на клиент – юридическо лице, както и предприемат действия за проверка на тяхната идентификация в зависимост от вида на клиента и нивото на риск, което произтича от установяването на клиентските отношения и/или на извършването на сделки или операции с такъв вид клиент. Служителите в Компанията, застрахователните агенти и застрахователните брокери идентифицират клиентите юридически лица и еднолични търговци, като за всеки клиент съставят документално досие. За изследване на произхода на средствата, е препоръчително да се извършат едно или повече от следните действия:

- преглед на баланса, финансовите отчети и счетоводните сметки (включително доклад на одиторите, ако има такъв);
- проучване чрез посредник за бизнес информация;
- възлагане на проучване на ползващи се с добра репутация адвокатски дружества или физически, или юридически лица, предоставящи счетоводни услуги;
- изискване на банкови референции;
- изискване на референции от лица, които са ползвали или ползват услуги на клиента или са били, или са в търговски или професионални отношения с него;
- извършване на справка в търговския регистър или от други източници с цел да се установи дали дружеството не е било или не е в производство по несъстоятелност, заличаване, ликвидирание или прекратяване;
- използване на други независими източници (достъпни бази данни на публични и частни организации, интернет);
- посещение на производствени помещения или административни офиси на дружеството;
- контакти по телефон, по пощата или чрез електронна поща;
- препоръки от известна търговска фирми или институция, свързана с глобална търговска дейност;
- други способности, които не накърняват принципите за конфиденциалност и формална преценка на истинността на представяните от клиентите документи.

Събраните идентификационните данни на клиента служат за първоначална оценка на рисковия му профил. В зависимост от рисковия си профил клиентите могат да бъдат:

- клиенти със стандартен рисков профил;
- клиенти, създаващи повишен риск;
- неприемливи клиенти, включени в списъка по чл. 5, ал. 1 и 2 от ЗМФТ.

Към клиентите със стандартен профил се прилагат опростени мерки за проверка, като не се налага проверка на идентификацията или събиране на допълнителна информация. По отношение на клиентите с по-висок риск Компанията установява разширени мерки, които могат да включват и използването на технически средства по превенция на изпиране на пари. В тези категории се включват клиенти: които нямат постоянно пребиваване или място на търговска дейност в страната, офшорните компании, компаниите с номинални собственици или с акции и дялове на приносител, компаниите на доверително управление или други подобни структури, клиенти, които заемат или са заемали висша държавна длъжност в Република България или в чужда държава и клиенти, които са свързани с тях лица по реда и при условията, определени от Министерски съвет. Това са потенциални клиенти, съществуващи клиенти и действителни собственици на клиент – юридическо лице, които са: държавни глави, ръководители на правителства, министри и заместник-министри, членове на парламенти, членове на конституционни съдилища, на върховни съдилища или на други висши органи на съдебната власт, чиито решения не подлежат на последващо обжалване освен при изключителни обстоятелства, членове на сметна палата, членове на управителни органи на централни банки, посланици и управляващи дипломатически мисии, висши офицери от въоръжените сили, членове на административни, управителни или надзорни органи на държавни предприятия и търговски дружества с едноличен собственик държавата, длъжности в институциите и органите на Европейския съюз и в международни организации – доколкото е приложимо, кметовете и заместник-кметовете на общини, кметовете и заместник-кметовете на райони и председателите на общински съвети.

Разширените мерки могат да са:

- извършване на посещения на посочения от клиента адрес;
- изискване на допълнителни документи и информация от клиента;
- събиране на сведения чрез друг клиент;
- справки в интернет;
- изискване на референции от контрагенти на клиента в страната или в чужбина или от други лица по чл. 3, ал. 2 и 3 от ЗМИП;
- събиране на сведения за източника на доходи;
- проверка на дейността на клиента, включително чрез посещение на негови производствени или административни помещения или чрез събиране на сведения от негови контрагенти;
- мерки, съдържащи се в указания, издадени от директора на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“;
- други мерки, преценени като подходящи.

Преценката във всеки конкретен случай какви мерки да се приложат и какви технически средства по превенция на изпирането на пари да се използват, се прави като се съобразяват вида на клиента, характера на неговата дейност и бизнес отношенията с него. Всички сложни или необичайно големи сделки или операции, както и всички сделки и операции, които нямат явна икономическа или законна цел, която може да бъде установена с оглед информацията на разположение на застрахователя или не съответстват на наличната информация за клиента, се поставят под особено наблюдение и спрямо тях не могат да се прилагат опростени мерки.

С клиенти, които са неприемливи, Компанията не сключва договор.

Преценката, че репутационният риск за застрахователя би бил сериозен и е в противоречие с приетата и провеждана политика на стриктно прилагане мерките срещу изпирането на пари, е достатъчна за отказ за установяването на трайни търговски отношения дори и в хипотезата на прилагане на разширени мерки за постоянно и детайлно наблюдение на операциите, осъществявани в рамките на тези отношения.

Програма за мерките за предотвратяване на изпирането на пари предвижда и правила за събиране, разкриване и съхраняване на информация. Когато възникне съмнение за изпиране на пари, застрахователят е длъжен да събере информация относно съществените елементи и размери на операцията или сделката, съответните документи и другите идентифициращи данни. Събирането и обработването на информацията за клиентите и за извършваните от тях операции се извършва от служителите на Компанията, застрахователните агенти и застрахователните брокери. Идентификационните данни за клиентите и декларациите за произхода на средствата се съхраняват заедно със застрахователния договор и другите придружаващи го документи, от служител на Компанията, който отговаря за съхраняването на застрахователните договори и документите към тях.

При възникване на съмнение за изпиране на пари се спазва следната процедура: Лицето, у което е възникнало съмнение за изпиране на пари, е длъжно да забави извършването на операцията или сделката и да попълни доклад за съмнителна операция, който незабавно предава на Ръководителя на ССКПИПФТ. Докладът задължително съдържа: всички необходими реквизити и документи до пълното идентифициране на съмнителните лица, данни от регистрацията, вида и сумата на съмнителната операция или сделка, представителна власт на лицето, както и други данни. В доклада лицето, в което е възникнало съмнение за изпиране на пари, посочва в хронологичен ред пълни подробности за възможното закононарушение, включително и това, което е необичайно, нередно или съмнително за операцията или сделката, информира Ръководителя на ССКПИПФТ дали това е първи опит за закононарушение от съответното физическо или юридическо лице. Когато забавянето на операцията или сделката е обективно невъзможно, лицето у което е възникнало съмнение за изпиране на пари уведомява Ръководителя на ССКПИПФТ и

му предава доклад, незабавно след извършването ѝ. От своя страна Ръководителят на ССКПИПФТ води и надлежно съхранява специален Дневник за съмнителни клиенти, сделки и операции. След получаването на доклада той незабавно го отразява в дневника. Дневникът задължително трябва да съдържа всички необходими реквизити във връзка със съответните операции или сделки. Същият е прошнурован, пронумерован, подпечатан с печат на Компанията, подписан от Ръководителя на ССКПИПФТ. Събирането на информацията се извършва при строго спазване на законите на страната. Събраната информация може да служи само за целите на ЗМИП и ЗМФТ. При въвеждането на тази информация на магнитен носител е необходимо да се създаде специално защитен файл. При установяване на факти, предизвикващи съмнение, че дадена операция служи или би могла да послужи за изпиране на пари или финансиране на тероризъм, Ръководителят на ССКПИПФТ незабавно след получаването на информацията и завеждането ѝ в дневника уведомява дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“. Това задължение се изпълнява и в случаите, в които операцията или сделката не са били довършени.

Независимо дали е възникнало или не съмнение за изпиране на пари служителите на Компанията, застрахователните агенти и застрахователните брокери са длъжни незабавно – най-късно до края на следващият работен ден да информират Ръководителят на ССКПИПФТ, а при негово отсъствие друг член на ССКПИПФТ за всяко плащане в брой на стойност над 10 000 лева или равностойността в чужда валута, извършено от клиент на Компанията, и за всяка операция за сума над 30 000 лева или равностойността в чужда валута, извършена от клиент на застрахователя. Ръководителят на ССКПИПФТ регистрира в дневника и предоставя на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ информация за всяко плащане в брой на стойност над 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, извършено от или на клиент на Компанията на месечна база до 15-то число на месеца, следващ месеца, за който се отнася информацията, на хартиен или магнитен носител или по електронен път по образец определен в ППЗМИП. Лицата, на които е станала достояние информация за изпиране на пари или за съмнение за изпиране на пари са длъжни да запазят в тайна всички факти и обстоятелства, да съхранят всички документи и по надлежния ред писмено да ги докладват на Ръководителя на ССКПИПФТ, на друг служител от ССКПИПФТ или директно на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“.

Събраната информация (данните за клиентите и документите за извършените сделки и операции), се съхранява за срок от 5 години. За клиентите срокът тече от началото на календарната година, следваща годината на прекратяването на отношенията, а за сделките и операциите - от началото на календарната година, следваща годината на тяхното извършване.

Създадената ССКПИПФТ осъществява вътрешният контрол за спазване и изпълнение на задълженията, залегнали в Програмата за мерките за предотвратяване изпирането

на пари. Ръководителят организира и заедно с други членове на Службата осъществява проверки за спазване на насоките на Програмата, нормативната уредба във връзка с идентификацията на клиентите и спазването на другите изисквания на нормативната уредба, във връзка с предотвратяването на изпирането на пари. След приключване на извършвана проверка, Ръководителят на ССКПИПФТ предоставя на Съвета на директорите на Компанията доклад като отбелязва допуснати нарушения, ако има такива и прави препоръки за отстраняването им.

Особено важно място в Програмата за мерките за предотвратяване изпирането на пари заема обучението на служителите на Дружеството за спазване на изискванията на ЗМИП и актовете по неговото прилагане. Извършва се под ръководството на Ръководителя на ССКПИПФТ веднъж годишно за всички и поотделно - за всеки новопостъпил служител, както и за всеки застрахователен агент или застрахователен брокер. Ръководителят на ССКПИПФТ текущо организира запознаване и разясняване на всички изменения и допълнения на нормативната уредба в областта на мерките срещу изпирането на пари, запознава всички служители със ЗМИП и ППЗМИП, периодично организира курсове, работни срещи, дискусии за обучение по методите за изпиране на пари, тълкуването и приложението на нормативната уредба в областта на мерките срещу изпирането на пари. Служителите, застрахователните агенти и застрахователните брокери при сключването на договорите си задължително се запознават с приети от Съвета на директорите на Компанията „Вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма на ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ АД” и се задължават да ги спазват.

Служителите на Компанията следва да уведомяват ССКПИПФТ във всички случаи, в които след прилагането на определени критерии квалифицират сделките, операциите или клиентите като съмнителни. Критериите са: необичайни условия и сложност, липса на икономическа и законова обосновааност, свързани са с незаконни и непозволен източници, свързани са със съмнителни клиенти, произхождат от или са предназначени за изплащане в държава от списъка по чл.7а, ал. 3 от ЗМИП на държавите, които не прилагат или не прилагат напълно международните стандарти в противодействието на изпирането на пари, лицето, което плаща застрахователната премия е гражданин на държава от списъка по чл.7а, ал. 3 от ЗМИП, налице са други факти, пораждащи съмнения. Като съмнителни могат да се категоризират операциите, сделките и клиентите, когато:

- клиентът сключва няколко застраховки в рамките на няколко дни, като размерът на застрахователните премии по всяка от тези застраховки, е близък до прага за извършване на идентификация;
- клиентът извършва плащане в брой на застрахователна премия като използва голям брой банкноти с малка стойност;
- няколко различни лица, за които служителят на Компанията знае, че са свързани помежду си, сключват повече от една застраховки в един и същи ден за застрахователни премии, близки до прага за извършване на идентификация;

- клиенти нареждат извършване на преводи за застрахователни плащания по сметка в банка в държава от списъка по чл. 7а, ал. 3 от ЗМИП;
- различни клиенти предоставят една и съща банкова сметка за превод на дължими застрахователни плащания, без правдоподобно основание;
- е налице нежелание да се даде подробна информация при установяване на трайни търговски отношения или представяне на документи, чиято автентичност поражда съмнения;
- се представят документи с противоречиво съдържание;
- е налице опит за използване на фалшиви банкноти при плащане;
- клиент нарежда застрахователното обезщетение по настъпила щета, да се изплати на трето лице, в случаите, когато застрахователният договор не е в полза на трето лице;
- на адреса по седалище или за кореспонденция на клиента няма офис, който е деклариран при подписване на застрахователния договор и не може да бъде установена връзка с клиента на телефоните, които е оставил;
- клиентът прекратява застрахователен договор и скоро след това сключва нов за голяма застрахователна сума;
- са налице други действия или бездействия на клиента, които изглеждат нелогични или необосновани.

Съмнителни са тези клиенти, които са:

- представители или пълномощници на физически или юридически лица, представящи документи за идентичност и представителна власт, чиято автентичност поражда съмнения;
- клиентът не предоставя или се опитва да отложи представянето на документи за своята идентификация, определени декларации или удостоверения за актуално състояние;
- клиентът осъществява всичките си контакти със застрахователя само чрез трето лице, което е упълномощено с всички права за сключването на всякакви видове застраховки;
- клиентът е съпровождан и наблюдаван или операциите се извършват в присъствието на трети лица, което може да породя основателни съмнения за упражняване на натиск или заплаха;
- лица, за които е обществено достояние, че са криминално проявени;
- лица, представящи препоръки от чуждестранен клон на банка или представителство в страна, която е страна по чл.7а, ал.3 от ЗМИП;
- лице, посочващо като собствен адрес адреса на трето лице;
- лице, посочващо като адрес за кореспонденция пощенска кутия;
- лице, извършващо операции и сделки чрез клон на банка, без седалището или дейността му да са на територията на страната;

- клиенти, за които е известно, че се занимават с производство и/или разпространение на наркотици, трафик на хора, проституция, контрабанда с произведения на изкуството, ядрени материали, фалшификация на пари, ценни книжа, документи и валута;
- лица, посочени от компетентните органи на друга държава или на Европейския съюз.

Програмата за мерките срещу изпирането на пари въвежда и регламентира политиката, която да спазва Компанията, във връзка с превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари.

СЪЩЕСТВЕНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ ДО ДАТАТА НА ИЗДАВАНЕ НА НАСТОЯЩИЯ ДОКЛАД

След края отчетния период не са настъпили съществени събития с коригиращ или некоригиращ характер, които следва да се отразят или оповестят във финансовия отчет, с изключение на следните: започналите военни действия между Русия и Украйна.

Във връзка със започналите военни действия на територията на Украйна и началото на войната между Русия и Украйна, „Животозастрахователен институт“ АД не е изменял и допълвал действащите общи и специални условия, както и не са наблюдавани негативни ефекти върху ценовата и подписваческата политики на Дружеството.

Военните действия, водени на територията на Украйна към момента не оказват влияние върху бизнеса на Дружеството. Не се предлагат туристически застраховки, а допълнително покритите рискове по предлаганите застрахователни продукти са с действие на територията на Република България.

По принцип съгласно действащите общи условия в „Животозастрахователен институт“ АД болестите, обявени за пандемии /като COVID-19, която продължава да действа и след 31.12.2023г./ и застрахователни събития, възникнали в резултат на военни действия, не са покрит риск. Дружеството следи за промени в пазарните условия и евентуалната промяна във финансовите показатели на застрахованите лица, за промяна на целевата група, както и за това дали предлаганите продукти удовлетворяват потребностите на клиентите.

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

Лизинговият и застрахователният пазар се отличават с висока степен на конкуренция и потенциал за развитие в страната. От тази гледна точка двете дружества в Групата ЖЗИ АД и „Тони Консулт“ ООД имат перспектива за развитие ако продължат с усилията за иновативен подход към потребителите.

По време на и след пандемията от COVID-19 през 2020 г. и 2021 г. беше регистриран значителен растеж на премиения приход по бизнес линия „Рискова застраховка Живот / Застраховане във връзка със защита на доходите“, с годишен ръст, съответно от 114.1% и 22.8% през 2020 и 2021 г. Записаните брутни премии са съответно 753 хил. лв. и 924 хил. лв. за 2020 и 2021 г., при 352 хил.лв. през 2019 г. Общо брутните премии през 2020 г. възлизат на над 7 млн. лв. и са с 67.7% повече спрямо предходната година. През 2021 г. значително увеличение на портфейла е реализирано по бизнес линията „Злополука/ Застраховане във връзка с обезщетение на работниците“ (около 267%).

След овладяването на пандемията, и отчитайки и базов ефект в резултат от значителните ръстове през 2020-2021 г., през следващите 2022 г. и 2023 г. премиеният приход по посочените по-горе бизнес линии остава на относително пониски нива, но над тези постигнати преди пандемията през 2019 г.

Предвид относително високите нива на инфлация през 2022 г. и 2023 г., новите геополитически и икономически рискове, както и нарастващата несигурност не само в международен и ЕС план, но и очакваните проявления в нашата икономика, част от по-ниските нива на реализирани премии вкл. и през 2024 г. могат да се обяснят с по-предпазливо поведение на клиентите поради нарастващата им несигурност относно текущата и бъдещата им финансова ситуация и бизнес среда.

От друга страна, равнището на застрахователната култура у нас остава все още на много ниски нива. По-голямата и адекватна осведоменост на потребителите на застрахователни продукти, в това число и на работодателите са ключа към постигане на устойчив пазар. В този контекст в средносрочен план дружеството ще се фокусира и върху засилване на доверието на клиентите и ползите от застрахователните услуги в среда на увеличаващи се рискове. Работодателите все по-често използват здравното застраховане като част от корпоративната си политика и тази за устойчиво развитие, и като ключов инструмент за задържане и мотивиране на служители. От тази гледна точка, компанията планира да прегледа и преосмисли някои от стандартните пакети, както и да инвестира усилия върху разработването на индивидуализирани програми, чрез които да се повиши търсенето и от страна на индивидуалните клиенти.

Дигитализацията е друга възможност за увеличаване на разпознаваемостта на компанията и увеличаване на портфейла в средносрочен план. След COVID-19 на застрахователния пазар в България има по-голям потенциал за развитие на здравното застраховане. През 2024 г. бизнес линията „Заболяване/Застраховане във връзка с медицински разходи“ нараства умерено с 3.6%, докато останалите основни линии отчитат свиване.

Предвижда се анализ и разработване на нови, подходящи за българския пазар продукти, които да отговорят на изменящото се потребителско търсене. В същото време дружеството ще се стреми и към относително балансиран застрахователен портфейл и превенция на риска от концентрация и зависимост от застраховки с голям дял в портфейла му.

Визията за развитие на „Тони Консулт“ ООД в контекста на характеристиките на лизинговия пазар в страната е свързана с постепенно увеличение размера на продажбите и лизинговия портфейл на дружеството, за което е осигурен необходимият финансов ресурс. Сред целите са:

- Подобряване на маркетинговата стратегия и привличане на нови клиенти;
- Индивидуален подход към клиента и повече възможност за гъвкавост;
- Подобряване на продуктовата стратегия;
- Подобряване на обслужването на клиентите;
- Подобряване системата на мониторинг;
- Подобряване на качеството на вземанията;
- Търсене на нови форми за стимул на доставчиците и финансовите посредници.

За персонала се предвиждат регулярни обучения в сферите на продажбите, обслужване на клиенти и работа с проблемни клиенти/вземания, работа с лични данни, мерки.

Потенциала на развитие на „Хармония ТМ“ АД и пазара на врати е свързан с динамиката на строителния сектор и пазара на имоти, които в последните години се развиват динамично, подкрепени и от кредитите за покупка на жилища. Очаква се производството на врати да продължи да се развива положително. Реалният растеж на брутната добавена стойност в строителството за 2024 г. възлезе на 5.2%, като се ускори спрямо 3.8% за 2023 г. От друга страна, развитието на търговската инфраструктура също ще подкрепи търсенето в сферата на дейност на дружеството. Ръководството „Хармония ТМ“ АД очаква тези обстоятелства да увеличат приходите от продажби на продукция за дружеството.

Силната конкуренция в сектора, както и конкурентния чуждестранен внос и високите критерии от страна на клиентите, изискват тази ниша на българския пазар постоянно да търси начини за обогатяване и развитие. Българското производство не успява да задоволи нуждите на потребителите, от години в страната се внасят чуждестранни стоки – предимно европейски и китайски, и по-рядко – презокеански.

Дружеството е с 50-годишна традиция в производството на интериорни врати и мебели. Немалка част от производството и продажбата на входни и интериорни врати, от българските компании се изнася към ЕС. Продукцията на дружеството също е ориентирана и към външни пазари.

Изпълнителен директор:

Изпълнителен директор: